

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za slovenistiko

Ana Plantan

Leposlovje v *Prosveti* od leta 1931 do leta 1935

Diplomsko delo

Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik

Ljubljana, september 2018

Zahvala

Zahvaljujem se mentorju red. prof. dr. Miranu Hladniku za strokovno pomoč, usmerjanje in koristne nasvete pri pisanju diplomske naloge. Hvala tudi moji družini, mami, očetu in sestri, za vso podporo, vzpodbudne besede in pomoč pri ustvarjanju diplomske naloge.

Izvleček

Ime *Prosveta* je nastalo šele leta 1916, ko je na željo bralcev postala dnevnik. Njen predhodnik je bil mesečnik, kasneje tednik, *Glasilo Slovenske narodne podporne jednote*, ki je začel izhajati januarja 1908 v Chicagu. Skozi leta je časopis zamenjal več urednikov in tiskarjev. *Prosveta* izhaja še danes in piše o slovenskih izseljencih v Ameriki, le-te pa z objavami obvešča o stanju v matični domovini, tj. Sloveniji. V diplomskem delu sem se ukvarjala z leposlovjem, ki je bilo v *Prosveti* objavljeno med letoma 1931 in 1935. Na koncu sem izpisala celotno bibliografijo leposlovja v obravnavanem obdobju in podatke postavila na spletno stran Wikivir. Iz pridobljenih podatkov sem analizirala razmerja med avtorji glede na njihov izvor, razmerje med daljšimi in krajšimi leposlovnimi besedili (koliko jih je izšlo v eni številki, koliko nadaljevanj je bilo ...), preučila podnaslove, razmerje med anonimnimi besedili in besedili z znanim avtorjem ter razmerje med izvirnimi ter prevedenimi besedili, vrstno pripadnost besedil itd.

Ključne besede: *Prosveta*, leposlovje, bibliografija, podlistek, Wikivir

Abstract

The name of *Prosveta* was not created until 1916, when, at the request of readers, it became a daily newspaper. Its predecessor was a monthly, later a weekly publication *The Slovene National Benefit Society (SNPJ)*, which came out in January 1908 in Chicago. Several editors and publishers have been replaced over the years. *Prosveta* is still being issued today and writes about Slovene immigrants in America. It informs them regularly about the situation in their native country, i.e. Slovenia. In my diploma work I examined literature which was published in *Prosveta* between the years 1931 and 1935. Finally, I gathered all the information for bibliography and published complete list to Wikisource. Then I analysed the different ratios between the literary works, for example, the ratio of authors to different fields, the relation between longer and shorter fiction texts (how many were published in a single issue, how many sequels were there ...), whether or not they are subtitled, the relationship between anonymous texts and texts with a known author, and the relationship between original and translated texts, which literary genres appear, etc.

Kazalo vsebine

1. Uvod.....	5
2. Začetki slovenskega časopisja v ZDA	6
2.1 Vrste slovenskega časopisja v ZDA.....	6
3. O časopisu Prosveta	7
3.1 Nastanek	7
3.2 Nesoglasje pri izboru imena dnevnika	8
3.3 Uredništvo in tiskarstvo Prosvete v obdobju 1931–1935.....	8
3.4 Namen Prosvete.....	9
3.5 Današnje stanje.....	10
3.6 Oblika glasila.....	10
4. Analiza leposlovja v Prosveti (1931–1935)	12
4.1 Analiza avtorjev	13
4.1.1 Avtorji glede na spol.....	13
4.1.2 Avtorji glede na njihov izvor.....	14
4.1.3 Avtorji glede na pogostost objav	15
4.1.3.1 Slovenski oz. domači avtorji.....	16
4.1.3.2 Prevedeni oz. tuji avtorji	17
4.1.4 Avtorji glede na način podpisovanja pod leposlovje.....	18
4.1.4.1 Celotno ime ali le začetnice imena	18
4.1.4.2 Psevdonim.....	18
4.1.4.3 Glede na pogostost podpisovanja.....	19
4.2 Analiza leposlovnih del	20
4.2.1 Leposlovna dela po naslovih	20
4.2.2 Zvrsti objavljenih leposlovnih del	20
4.2.3 Podnaslavljanje	22
4.2.4 Analiza leposlovnih del glede na objavo v številkah časopisa	23
4.2.4.1 Število del glede na nadaljevanja.....	23
4.2.4.2 Številke časopisa brez leposlovja.....	24
4.2.5 Slovenska in prevedena leposlovna besedila	25
5. Bibliografija leposlovnih del v Prosveti.....	25
6. Zaključek.....	55
7. Viri in literatura.....	56
8. Kazalo slik.....	58
9. Kazalo grafov	58

1. Uvod

V diplomski nalogi bom povzela zgodovino slovenskega časopisja v tujini, kamor so se množično preseljevali Slovenci, natančneje v ZDA. Sledili bodo splošni podatki o časopisu *Prosveta* (njegov nastanek, razvoj, kdo so bili njegovi uredniki in tiskarji skozi leta izhajanja, namen in oblika časopisa ...).

V drugem delu diplomske naloge bom analizirala leposlovna dela, objavljena v slovenskem izseljenskem časopisu *Prosveta* v letih od 1931 do 1935. Pregledala bom vse številke, izdelala bibliografijo oz. popis leposlovja, ki bo objavljena na Wikiviru, in bila hkrati pozorna na značilnosti besedil, ki jih bom v nadaljevanju primerjala med seboj. Ugotavljala bom razmerja med leposlovnimi besedili. Zanimalo me bo, kdo so objavljeni avtorji (njihov spol in izvor), kako so se podpisovali in podnaslavljali svoja dela, količina leposlovne produkcije, razmerje med slovenskimi in prevedenimi besedili, koliko je bilo daljših in koliko krajših besedil, v katerih številkah časopisa se leposlovje ni pojavljalo in zakaj ipd.

2. Začetki slovenskega časopisja v ZDA

V Ameriki se je po prvem valu priseljevanja med Slovenci začela oblikovati močna slovenska skupnost, ki je potrebovala svojo kulturo in tiskano besedo¹. Do konca 2. svetovne vojne ni bilo pregleda nad celotno zbirko časopisja, ki so ga izdajali slovenski priseljenci v tujini. Dva izmed glavnih vzrokov za to sta premajhna zavzetost rojakov za ohranitev časopisov in pomanjkanje (poklicnih) bibliografov, ki bi to gradivo strokovno obdelali (Bajec 1980: 3). Prvi pregled slovenskega izseljenskega časopisja v Ameriki smo dobili od prof. Ivana Mulačka za obdobje 1891–1906.² Za njim sta se sestavljanja lotila publicist Frank Zaitz in kasneje (tretje in zadnje sestavljanje) Ivan Molek. Zbirka slovenskega izseljenskega časopisja se je začela bolj razvijati šele po 2. svetovni vojni, ko so izražali zanimanje za vzpostavitev trajnih odnosov med domovino in izseljenci in tudi zanimanje za izseljenski tisk.³ Slovenska izseljenska matica v Ljubljani je želela ustvariti čim popolnejšo bibliografijo slovenskega izseljenskega časopisja, čeprav se precej starejšega časopisja ni ohranilo. Naredila je vsaj seznam časopisov, za katere še obstajajo viri. V Koledarjih Slovenske izseljenske matice je na to temo izšlo več člankov, npr. Slovenske izseljenske knjige, brošure in drobni tiski, Petinsedemdeset let slovenskega časnikarstva v ZDA, O bibliografijah ameriško-slovenskega izseljenskega tiska idr. (Bajec 1980: 5).

2.1 Vrste slovenskega časopisja v ZDA

Po naselitvi v ZDA so nastajala slovenska društva, pevski zbori in gledališke skupine. Prvi slovenski izseljenski časopis *Amerikanski Slovenec* je začel izhajati 3. septembra 1891 v Chicagu. Poznejši časopisi so bili *Prosveta*, *Narodna beseda* (1899–1908), *Ameriška domovina* (1908–), *Amerika* (1908–), *Glas naroda* (1893–1963), *Proletarec* (1906–1952), *Delavski prijatelj* (1905–1906), *Sloga* (1915–1924), *Slovenija* (1915–1928), *Svoboda* (1929–1935), *Enakopravnost* (1918–1957), *Slovenski gladiator* (1927–1928) in revije *Mladinski list* (danes *The voice of youth*, 1922–), *Čas* (1915–1928), *Zarja* (1929–), *Cankarjev glasnik*, nastal po zgledu *Ljubljanskega zvona* (1937–1943) ter letne publikacije oz. almanahi *Slovensko-amerikanski koledar* (1894–1942), *Ameriški družinski koledar* (1915–1950) idr. Tu so se vse tri literarne vrste proza, poezija in dramatika po vsebini razvejale v vse možne smeri, npr. socialnokritično, proletarsko, mladinsko idr. (Žitnik

¹ Dodatna literatura o tem: Marjan Drnovšek: *Usodna privlačnost Amerike*. Nova revija. Ljubljana, 1998.

Andreja Klasinc Škofljanec: *Vodnik po arhivskem gradivu Studia slovenica* (Druga, dopolnjena izdaja). Arhiv Republike Slovenije. Ljubljana, 2006)

² Članek Franka Zaitza je izšel leta 1925 v prvomajski številki *Proletarca*, pregled časopisja I. Moleka pa leta 1941 v Ameriškem družinskem koledarju ob 50-letnici slovenskega časnikarstva v ZDA.

³ To je še dodatno naraslo, ko smo leta 1963 iz ZDA prejeli zaboje izseljenskega časopisja.

Serafin 2004: 44). Moramo upoštevati, da so bili prvi slovenski priseljenci večinoma neizobraženi delavci, zato so začetni primeri naše književnosti v ZDA umetniško šibki. Iz te množice so se dvignili nekateri posamezniki, ki so pridobili izobrazbo in postali lastniki, uredniki ali sodelavci slovenskih časopisov, to so: Frank Sakser, Jože Zavertnik, Ivan Jontez, Andrej Kobal, Ivan Molek, Etbin Kristan, Katka Zupančič idr. Zavedali so se, kako pomembno vlogo ima slovenska tiskana beseda pri ohranitvi slovenske besede na ameriških tleh, saj je imela slovenska Amerika v primerjavi s Slovenijo veliko več časopisov in revij (Petrič 1982: 400–408).⁴

3. O časopisu *Prosveta*

3.1 Nastanek

Prosveto je izdajala največja zavarovalna družba ameriških Slovencev v ZDA, tj. Slovenska narodna podporna jednota – SNPJ. Leta 1904 jo je (z drugim imenom) ustanovila skupina 12 slovenskih izseljencev, ker so slovenskim izseljencem v Ameriki želeli nuditi možnost življenjskega zavarovanja in ostale socialne pomoči, ki do takrat pogosto le-tem niso bile na voljo. Družba deluje še danes in je največja zavarovalna družba ameriških Slovencev v ZDA (Majdič 2016: 14). Njen predhodnik se je imenoval *Glasilo Slovenske narodne podporne jednote*, ki je začel izhajati januarja 1908 v Chicagu.⁵ Prva urednika sta bila Jože Zavertnik in Ivan Molek. Časopis je izhajal v nakladi 12.000 izvodov, občasno pa za vse članstvo v 40.000 izvodih. To je bil največji časopis v slovenščini v ZDA. Časopis je do leta 1910 izhajal kot mesečnik, nato kot tednik, ko pa je 1. julija 1916 dobil ime *Prosveta*, pa je iz tednika postal dnevnik⁶ – vsak dan v tednu razen v nedeljo (Milek 2004: 32–34). List je izhajal v večjem formatu z velikim naslovom, ki ga je izdelal Aleksander Toman (Arnež 1998: 55–56). Zahvala za razširitev *Prosvete* gre bralcem, ker so želeli, kot pravi Philip Godina v posebni številki, ki je izšla ob petindvajsetletnici *Prosvete* (XXXIII/126), večjo izobrazbo, več ameriških novic, več leposlovnega čtiva, člankov, moderno pisanih povesti o vsakdanjem življenju (Oman 2015: 5).

⁴ Govorimo o nastajanju književnosti zaradi potrebe po narodnem samopotrjevanju, da Slovenci nismo »zabiti«, kot so nekateri mislili (Petrič 1982: 402)

⁵ Takratni urednik je bil Frank Kerže.

⁶ O prehodu časopisa s tedenskega na dnevno izhajanje so se člani SNPJ pogovarjali na seji glavnega odbora SNPJ 19. januarja 1916 – na peti strani 6. številke IX. letnika (11. 2. 1916) je objavljeno poročilo s seje, kjer so se odločili, da bo glasilo postalo dnevnik, ko preseže 5000 članov. Člani so razmišljali o načinih za pridobivanje večjega števila naročnikov, predlagali so nagrade za društva in posameznike, ki jim bo uspelo pridobiti največ naročil. Z izdajami so spodbujali k združevanju in ohranjanju slovenske skupnosti (Majdič 2016: 14).

Člani *Prosvete* so bili socialistično oz. nekatoliško, protiklerikalno usmerjeni svobodomiselni ameriški Slovenci. Že leta 1914 je jednota štela okrog 14.000 članov, po 2. svetovni vojni pa je številka poskočila na 70.000 (Majdič 2016: 14).

3.2 Nesoglasje pri izboru imena dnevnika

Izbor imena za časopis je humorно komentiral Frank Magajna v šaljšivi *Anekdoti s konvencije*:

»Glasilo postane dnevnik. To je glavni triumf šeste redne konvencije. Brat Molek, ki je kljub pobožnemu imenu znan socialist, je podal tozadevno resolucijo, potem katere se ime Glasilo spremeni v »Prosveto« in postane dnevnik, ko doseže 5000 naročnikov.

Ime Prosveta je zelo lepo in pomenljivo, a navzlic temu mi je rekel prvi član, da smo s tem ustrelili največjega kozla. Na moje prestrašeno vprašanje 'zakaj', mi odgovori:

'Naša S. N. P. J. obstoji na svobodomiselni podlagi. Vi pa daste njenemu glasilu tako pobožno ime. Tako ime se da novi cerkvi ali pa Vodiški Johanci, ne pa socialističnemu in svobodomiselnemu listu. Bolj bi bil vesel, če bi se novo ime glasilo: "Presneta".« (Prosveta IX/7, 1916)

3.3 Uredništvo in tiskarstvo *Prosvete* v obdobju 1931–1935

Časopis *Prosveta* je skozi leta imel oz. zamenjal več urednikov. To so bili:

Ivan Molek (1882, Zverkov vrh pri Metliki–1962, Kalifornija) je bil publicist in pisatelj. Najprej je v Calumetu spoznal slovensko skupnost in postal urednik tednika *Glasnik* (Božič Horvat 2005: 224). Časopisu *Glas svobode* se je pridružil leta 1907 in postal urednik *Proletarca*. Od 1929 je bil glavni urednik *Prosvete* vse do odstopitve leta 1944 zaradi političnih nesoglasij z vodstvom SNPJ. Prvo pesem je objavil leta 1905 in od takrat naprej sodeloval pri vseh slov. ameriških soc. glasilih s pesmimi, povestmi, dramatičnimi prizori, poljudnoznanstvenimi razpravami in prevodi. Pesmi, povesti in dramatične prizore, ki so jih uprizarjali slovenski odri v Ameriki, je objavljala tudi v ADK, ki ga je urejeval med 1915 in 1916. V Sloveniji je sodeloval pri mesečniku *Pod lipo*, kjer je 1928 objavil več pesmi, pripovedko *Trombonija* ter članek *Ameriška družinska kriza*, in pri *Svobodi* z igrokazom *Čez reko* in povestjo *Good-by Hunky*. Sam je rekel, da je pisal za propagando marksističnega svetovnega nazora. Želel je pridobiti delavstvo za organizacijo in vzbuditi delavsko razredno zavest (Slovenska biografija: Ivan Molek, na spletu).

Milan Medvešek (1908, Novo mesto–1966, Cleveland) je bil slovenski društveni delavec in publicist. V Cleveland je šel k očetu leta 1928, kjer je sodeloval kot odbornik v slovenskih društvih, bil je igralec ter režiser v amaterskih gledaliških skupinah. Svoje članke je objavljaval v *Enakopravnosti* in *Prosveti*, pomagal je pri urejanju *Cankarjevega glasnika*. Po vojni se je preselil v Chicago, kjer je bil pomožni, nato pa glavni urednik *Prosvete*, zadnja leta pa njen upravnik. Ko je umrl, mu je Janko Grampovčan v *Prosveti* (l. 1966, št. 133) namenil članek z naslovom *Milanu Medvešku* (slovenska-biografija.si).

Anton Garden (1895, Petrušnja vas–1967, Chicago) je bil publicist in urednik. V Ameriko je odšel leta 1913. Nekaj časa je delal v premogovnikih v Ohio in gozdovih, nekaj let je študiral, potem pa je postal aktiven socialist, član SNPJ in Jugoslovanske socialistične zveze. Pisal je za časopise *Proletarec*, *Majski glas*, *Cankarjev glasnik*, *Ameriški družinski koledar* in *Prosveta*. Od leta 1929 je bil pomožni urednik *Prosvete*,⁷ od sredine leta 1944 do konca leta 1950 pa njen glavni urednik (Enciklopedija Slovenije 1989: 181).

Ostali uredniki so bili pred obravnavanim obdobjem: Frank Kerže (urednik Glasila SNPJ), Jože Zavertnik, Ivan Kaker, Andrew Kobal, Louis Beniger ...⁸

Časopis je skozi leta imel več tiskarjev: prva je bila Narodna tiskarna v Chicagu, nato Tiskarna Glas svobode (1913–1914), Tiskarna SNPJ (od januarja 1925) (Bajec 1980: 34).

3.4 Namen *Prosvete*

Namen *Prosvete* je bil objavljen na prvi strani prve številke, to je, da protiklerikalni časopis izobražuje delavce, da zapolni manjkajoče znanje, da odpravi kulturno zaostalost. S časopisom so slovenski priseljenci javno oblikovali svojo identiteto (Pogačar 2017: 344). Želela je poskrbeti za bralce, da bi dobivali vsak dan najnovejše novice o dogodkih doma, v Ameriki, po celem svetu. Še dandanes objavljajo poučne znanstvene razprave, članke o vsakdanjem življenju, uporabne nasvete in seveda leposlovje, od izvirnih povesti do prevodov kvalitetnih del modernih pisateljev, vse do humorja (to rubriko so nekoč imenovali Za kratek čas ali Smešnice, ki se je nahajal na zadnji strani takoj za leposlovjem (pr. *Prosveta*, letn. 24, št. 104, *Prosveta*, letn. 24, št. 130).

⁷ Po odhodu Ivana Moleka. Z Molekom se je zapletel v ostro uredniško debato, ki je bila objavljena v *Prosveti* leta 1945.

⁸ Življenjepisi so zbrani v knjigi Jerneja Petrič: *Naši na tujih tleh*. Antologija književnosti Slovencev v Severni Ameriki. Ljubljana: Cankarjeva založba, Slovenska izseljenska matica, 1982.

3.5 Današnje stanje

SNPJ glasilo *Prosveta* izdaja še danes, kot dvotednik, vsi izvodi od 2011 dalje pa so na voljo tudi na spletni strani družbe. Starejši izvodi so v Digitalni knjižnici Slovenije, številke med letoma 1916 in 1948 je priskrbel Narodna in univerzitetna knjižnica. Časopis je leta 2000 postal dostopen v elektronski obliki (Pogačar 2017: 344).

3.6 Oblika glasila

Prosveta je od začetka pod tem imenom izhajala na štirih straneh (pred tem kot Glasilo na osmih), razen ob sredah, ko se je zaradi dodatnih strani v angleškem jeziku, namenjenih predvsem potomcem članov SNPJ, razširila na osem strani (Milek 2004: 32). Naslovna stran je bila namenjena pomembnim tujim in domačim novicam, namenjenim ameriškim Slovencem, ki so jih ločevale velike razdalje (Pogačar 2017: 345), prevladovale pa so najbolj aktualne, tj. novice z bojišč; v obravnavanem obdobju so se tu nahajale vojne novice, domače vesti, novice o delavstvu, razna politična stanja idr. Na naslovni strani je bila stalna rubrika Domače vesti, kjer so bile objavljene kratke ameriške novice z različnih področij glede na kraj, od koder so prišle (npr. poročila o dogajanju v uredništvu, poročila o smrtih, različnih dogodkih po Ameriki itd.). Druga stran je ponavadi vsebovala rubriko Glasovi iz naselbin, npr. iz Ohia, Kolorada, Kalifornije idr. (včasih tudi rubriko Mimogrede (iz Ljubljane)), daljše številke pa Društvene vesti, kjer so o dogajanju in lastnih izkušnjah iz različnih koncev ZDA poročali slovenski izseljenci, kaj se dogaja v njihovih krajih, poleg te rubrike pa so se pojavljale novice in objave (Domač drobiž, o delavskih razmerah, higieni, železnicah, ječah, ljudstvih, poljedelstvu, o fašizmu, stavkah, bombnih letalih itd.). Na tretji strani so večinoma sledile Vesti iz Jugoslavije, pisali so tudi o umrlih, umorih in drugih zgodbah iz resničnega življenja. Zadnja, četrta stran je bila večinoma posvečena objavi 2–3 leposlovnih del.⁹ Časopis je vseboval oglase, ki so bralce pozivali k naročilu *Prosvete* ali pa so oglaševali nov proizvod, objavili so tudi reklame, največkrat za cigarete *Lucky Strike* ali pralni stroj ... Četrtna strani (leva stran časopisa) je bila namenjena objavam daljših leposlovnih del, ki so izhajala v več nadaljevanjih (romani, povesti), preostali prostor pa enemu ali več krajšim leposlovnim besedilom. Slednja so bila večinoma objavljena naenkrat, tem je sledil humor pod rubriko Za kratek čas ali Smešnice (na tej strani so se pojavljali mali oglasi, pogosto rubrika Naročniki pozor!). Na koncu desno spodaj je bil vedno priložen obrazec za naročnino na *Prosveto*.

⁹ Velikokrat tudi kakšnim objavam v znanstvene namene oz. poljudno-znanstvenim člankom.

Slika 1: Primer zadnje strani časopisa s humorjem in naročilnico na *Prosveto*

Številka, ki je izhajala ob sredah, je bila posebna zaradi povečanega obsega in drugačne razporeditve rubrik. Tu je bila naslovnica namenjena pomembnim domačim novicam in novicam iz sveta, z bojišč. Druga in tretja stran sta bili namenjeni rubrikama Društvene vesti, v kateri so bralce obveščali o delovanju SNPJ, društev, o vabilih na seje, veselice itd., in Glasovi iz naselbin. Slednja se je preselila na tretjo stran. Na naslednji strani so bili objavljeni komentarji, novi naročniki *Prosvete* (tudi seznam umrlih članov SNPJ) ter rubrika Federacije S.N.P.J. Zadnje tri strani so bile objavljene v angleščini. Na šesti strani se je začel ameriški del, t. i. English section. Šesta stran (oz. prva v angleščini) je delovala kot naslovna stran priloge v angleščini, s ponovno natisnjenim naslovom *Prosveta* in podnaslovom *For Members of Slovene National Benefit Society and American Slovenes*. V angleški prilogi so bile rubrike Flashes (novice in poročanja iz društva), Lodge New - Notes, Strugglers, Spirit-O-Grams, Your Health. V teh daljših številkah ni bilo objavljenega leposlovja.¹⁰

¹⁰ Louis Adamič je objavil *Wedding in Carniola*, a gre bolj za članek kot pa leposlovje; 1933, št. 7.

The Society shall insure to its members personal freedom of religious, philosophical, ethical and political creed.

PROSVETI

ENGLISH SECTION

Those who would give up essential liberty to purchase a little temporary safety deserve neither liberty nor safety.

PAGE SIX

FOR MEMBERS OF SLOVENE NATIONAL BENEFIT SOCIETY AND AMERICAN SLOVENES

WEDNESDAY, FEB. 1.

Editorial Comments

We Regret—

The total absence of reprints from labor press on these pages since the beginning of this year is a most regrettable and unwelcome omission. It has been prompted by the reduced size of the Prosveta and by numerous communications which are multiplying in preparation for the convention. An appeal has already been issued to our contributors to limit their communications and the editor endeavors "to boil them down" considerably. This process will have to be continued whether we like it or not in order to present to our readers more diversified contents in this section. Tell your story in a nutshell. Avoid unnecessary and frivolous phrases. Include in your article only those facts which are absolutely necessary. Make your column readable by relating only the important and leave something to your readers' imagination.

New-Dealing

It is reported that President-elect Roosevelt and the leaders of his party in congress are engaged in what they term momentous conferences. So it appears. But what will result from these conferences, is not quite so momentous. One thing

is duty-bound to his masters in Wall street.

The people of America have been "looking for a sign" since last November. They expect that Roosevelt's "new deal" will relieve the present situation. The democratic party now has within its grasp the power to provide that portent heralding the beginning of a new era. Millions of discouraged, disheartened, and suffering Americans are hoping that "something will turn up" to better the conditions. But will it?

Prosperocracy

Why not? Since the so much talked about technocrats have very nicely succeeded in releasing their newly born Technocracy which is now looking for that mythical corner where Prosperity so patiently waits to be happily united with its founding, one feels sure that it will be renamed Prosperocracy. And then the fun will begin.

A Just Reproach

The Tuskegee Institute in its annual report on lynchings shows that "only" eight persons were killed by lawless mobs in the United States last year. The number is the smallest in the tragic history of the

L-I-N-K-S

By Ann and Ann

Springfield, Ill.—Cooperation is what we need to make our lodge more successful. For the past year our lodge has lacked this supremely important item and gradually our members are drifting away from the activity of the Lincolns. We believe that to remedy this, each and every member should attend all the meetings and social affairs. Also each member should consider that the rights of the others members are just as great as his. We believe this will eliminate a lot of hard feelings and make harmony the predominating factor in all of our affairs. Let cooperation rule always!

Let's all attend our first private party for the year, in the form of a Depression and Boulder party, Feb. 8. Everyone come in old clothes, and "brother save that dime." There will be new and novel entertainments... so a good time is in store for everyone. Let's make this party seem like one of our old times.

Feb. 19 is the date set for our Seventh Anniversary dance to be held at the Stevens Den. Through the efforts of Brothers Ed James and Vic Hribal we have been able to obtain the services of Radio's Society orchestra for this affair. This should be a large drawing card, besides the three act play to be staged by some of our most talented members.

Congratulations, Integrity, on the occasion of your Fifth Anniversary. (Unable to attend.)

Are the Links going to send a delegate to our next convention? This

FLASHES By Incognito

Only 17 days remain for you tax warrant servers to do your duty. The award shall be made Friday, Feb. 17, 1933. Bob Arns turned in his money for all the warrants he had taken, so did Ann Turk. The Zupan twins report 80 sales. All you have is two full weeks. Make them the best of the tax warrant campaign.

The Chicago District Federation of SNPJ held its regular monthly meeting last Thursday. We completed the details for the membership mass meeting for Wednesday, Feb. 8, 1933, accepted the annual financial report and authorized a special committee to organize an unemployment local of the Workers Committee.

That membership meeting on Feb. 4 is called for the purpose of discussing the SNPJ by-laws and passing on the resolutions which caused special assessments, with the intention of substituting changes to eradicate special assessments. We are informed that the Supreme Board members will be our guests so we are going to have refreshments and dancing after the meeting.

Large dance halls throughout the city are drawing full crowds. Is there any reason why the Pioneer's shouldn't have a full house on Saturday, Feb. 18? Not if our members are going to spread the word to the dance folk. In fact, we are told that The Monarchs of Melody (the nine piece orchestra which will play that night) have a splendid reputation as a band.

The next meeting of the Pioneer Dance Committee will be held Tuesday, Feb. 7, at the home of Oana Godina. Every member is urged to be there at 8:00 P. M.

Our boys won a thrilling last minute basketball game last Tuesday. Next Monday, Feb. 6, they will meet the Goodfellows for first place in the Donuts League. A big crowd is expected. Games to be played at the Boys' Club at 8:00 P. M. The Pioneers must win this game because it is the final first round game and you can bet your boots that they are going to play with every ounce of energy. Admission is 10 cents. Buy your tickets from Oscar.

Norman Thomas lectured to a crowd over 1000 last Sunday on the prevailing conditions and what must be done to change these chaotic straits. As was expected, the speaker made a very favorable impression upon the audience. Many Slovians were in attendance.

Mary Divjak, our faithful worker, has been taken seriously ill, again. In addition to Mary, the following are on the sick list: Mary Svecik, Frances Kroschel, Angela Putz, Tom Marn and John Zaborac Sr.

A four year plan has been started by the Socialist Party. Ten thousand new members in the 1933 goal, doubling each year until we obtain 80,000 new members in 1936. Millions of leaflets are to be distributed and hundreds of thousands of educational meetings and lectures to be given.

Waukegan

Waukegan, Ill.—Have you your ticket? You had better hurry and get one before it is too late. For what? Sunday, February 5, at 2:30

Om dva vraga... pridel govorniki o Nemčiji. Njegov trd, npriljen glas je postal mehak, kakor da bi govoril o ljubeči, ki je v dalji...
"Dočka," je dejal artilist, obliči si vendar površ se ta plač! Mi vsi jih nosimo še tedne, pa nam ni nič!
"Se ne..." je zaskrbel mali Blank.
"Ah, neumnost! Kaj misliš, da se boš rešil, če ne boš nosil? Kaj nismo vsi uši? Ali nismo vsi do krvi preobčutli? No, vidiš... Ne, prijatelj, kmeti! Fatem, pravijo tudi... Ali po nemško: Komur je namenjeno, bo prišlo ponj, pa tudi če se zaklene v najskrivnejšo sobo!"
"Artist govori resnico, Blank," sem mu pomagal. "Zaman preobčuti! Vsaka uš je lahko okuti, imaš jih pa na stotine, kakor mi vai!"
"Toda jaz moram biti še prav posebno previden!" je ključeval trdovratno. "Najbolj slab sem od vseh drugih!"
Ganilo me je in v pokosil sem ga po lašč. Njegovi delji lašč so plesnili in popeljali. Ah, tega ne bi smel storiti! In njegovih oči polne velike solze. Ravnali so je.
"Juncker," me je tihlo vprašal, "ali so pozabili na nas?"
"Kdo?"
"V domovini, mislim. Ali ni Nemčija velika in močnega država? Kako je mogoče, da tako ravna s nami? Saj nismo ničesar zakrili, samo borili smo se, pošteno za našo zemljo, kakor drugi za svojo. Zakaj nas zapirajo v ječe? Zakaj delajo s nami kako s kaznjenci? Ne, ne morem si drugače razlagati! Pomislil sem na nas..."
"Oni morajo do poslednjega moča vztrajati na mejah" sem mu dejal kakor otroku.

Sedaj ni več časa... Ali pravzaprav sploh še živimo? Ali smo še vsi urti? Koliko let smo se zaprti v lino? Mogoče šele od včeraj? Oh, Blank ima prav: Če bi bili živili, bi se dejavno poginili. Pa smo ljudje... Dalo pa je težje pokončiti kakor telesa...
Koliko časa bo še to trajalo? Sedaj umrje dnevno dvesto ljudi...
Tvegal sem posledico. Sedem je konzistenten kapetan. Kaj nima oči poštenjaka? Na skrivaj sem ga obiskal. Nič ne ve za to. Strah sem dejal, da moram na vsak način s njim službeno govoriti. Peljala me je na njegovo stanovanje. Letal je z odprto bluzo na divanu. Ko me je zagledal, je poskočil krivku. "Ali se je kaj zgodilo?" je vprašal prestrašen.
"Ne," sem dejal, "sedaj še ne. Toda nič ne ve, koliko časa bo še to trajalo. V nas vas se plaši bližnost. Pripravlja se, da izbruhne. Vsi vedo, da bodo morali umreti. V takem stanju se človek nikoli ne boji. Kaj naj bi jim še postajalo to stanje...? Ničesar... Našega trpljenja bo vsak konec..."
"Kaj lahko storim?" me je vprašal tiho.
"Vse! Kaj nam ne morete dati malo več roke? Naši ljudje je ne morejo več nositi iz roke, so preobčutli. Vi pa imate vojske, pešake, moč, ki nimajo ničesar dela. Ali vaju nič kaj odčij? Ali slamo? Magari slamo vaših konj, ki ste jo že smetali na gnoj. Samara je veliko moč, ni daleč... Vaj malo mila za zdravilne... Nekega perila... Nake straje so nam na telesu rasle..."
"Ah, dajte me razumeti!" je izbruhnil in njega. "Jaz sem samo področje oficir. Toga vam ne morem dati. In tudi če bi imel toliko

kaj dočlenega o tem, ni volen nihče."
Gospod Wuerfel je bil iz urada navajen, hitro in energično delati; krepko je posegal v stvar, brez čigra na ugovor ali upor doletih "elementov".
Tudi sedaj, ko je izmenade-mu Cimburi izrazil in odločno je javil, da je sanj je našel postranski zaslužek, vidno močni postranski zaslužek...; tudi sedaj je bil trdno odločen, da ne bo trpel nikakršnega ugovora ali upora.
Toda Cimbura ni smisel ugovarjal. Cimbura sploh ni misljal na n. B. Bil je, kakor da bi ga kdo udaril po glavi in nepremično in vidno poslušal vse, kar mu je oni nagodel.
Da je prišel, kakršna se ne bo več povrnila. Postranski zaslužek, ki je kot ustvarjen za Cimburo pri prvotni firmi Wuerfel da pooma šefa, osebo. Zlat človek! — Toda to samo ni moglo. Glavno so pogovili. In kaj se da reči: za vraga, vse splošnovanje! Malo dela, dobro plačilo, otroško lahko delo. Stih: kralj ali petar na mesci kratek izprehod po mestu, to je vse... "Ja za to dobiš... no, kaj mi, milo, koliko dobiš za to? — Najmanj tri in pol gotinjarje na mesec: skromno računano... No, kaj pravim k temu, gospod Cimbura? Dobra reč, kaj! Ali ne meniš, da imate strahno are-

kar je hotel: soliden postranski zaslužek. Kot pomočni pogrebnik pri firmi "Marianum, kršanski pogrebni zavod" — ravne, izkoptavanja, prevaj, pogrebi po vseh omah."
Kot pomočni pogrebnik je imel delo največ enkrat na teden — pri pogrebi prvega razreda in pri gals-pogrebi, če so bili pogrebi vel ko štirje noseli pla-menje in venec. Za vsak pogreb je dobil devetdeset krajcarjev plačila, dvajset krajcarjev za vozno na cestni selemci in de- sed napitnine — vraga ekup en dolinar dvajset od tega zol-dinarja poldečet.
Po posebni pogodbi je imel u-godnost, da mu ni bilo treba so-delevati pri pogrebi, ki so ali skelci Bokarsko ulico ali bližjo okolico.
Bil je postranski zaslužek, da si ni mogel boljše šetati: la-hek, dobitkosenen in prav sdrži-ljiv s glavnim poklicem. Oprav- ljeji ga je mogel, na da bi sanj prodeji sama ali tako. Enkrat na teden se je zmeraj našel dober iz-govor, da je mogel ingniti za "piko urico."
Kaličoda, ki je bil poučen o vsem, mu je pomagal. Proti vasi odločnosti, se razume.
Kakor hitro je začel s svojimi domjeneni živig tekarija trdke "Marianum," je rekel Kaličoda

... Zastonjkar: "Ah, da sem vedel, da se peljemo na se- veli, da..."
... "Nekaj strahnega je, če ne ve, kaj hoče!"
... "Srečen človek, moja ve- rom."
... "Mama vraga mogo, ker jo ko trdo, da bi lahko z njim platili čevlje."
... "Zakaj jih pa ni?"
... "Saj je hotela, pa sečaji šli skozi!"
... Zvočni film
... "Nikar ne govori skoni s!"
... "Ampak teta, ali ne sliti je vendar igraika!"
... Nitra, pome- ne oho vral!
Sloan's Liniment
... Ali ste narobili na de- Prosveta? Podpišite svo-

Slika 2: Primer prve strani dodatka časopisa v angleškem jeziku, letn. 26, št. 22 (1933)

4. Analiza leposlovja v Prosveti (1931–1935)

Vse skupaj sem analizirala 1371 številka časopisa.¹¹

¹¹ Število vseh objavljenih številka za vsako leto je bilo: 305 (1931), 308 (1932), 251 (1933), 253 (1934), 254 (1935).

V letih od 1931 do 1935 je leposlovje v *Prosveti* dobilo mesto na zadnji, 4. strani skupaj s poučnimi članki. Sredina številka je bila dvojna, imela je 8 strani, in brez leposlovja. V prvi polovici obravnavanega obdobja se leposlovje redno objavlja na zadnjih straneh, v drugi polovici pa je leposlovnih del vidno manj, to pa iz dveh razlogov: prvič, ker so začeli dajati prednost poučnim, poljudno-znanstvenim člankom, ki so pripomogli k izobrazbi oz. splošni razgledanosti bralcev, in drugič, ker je v drugi polovici analiziranega obdobja izšlo manj številčk časopisa.

Slika 3: Primer četrte strani Prosvete, kjer se je nahajalo leposlovje

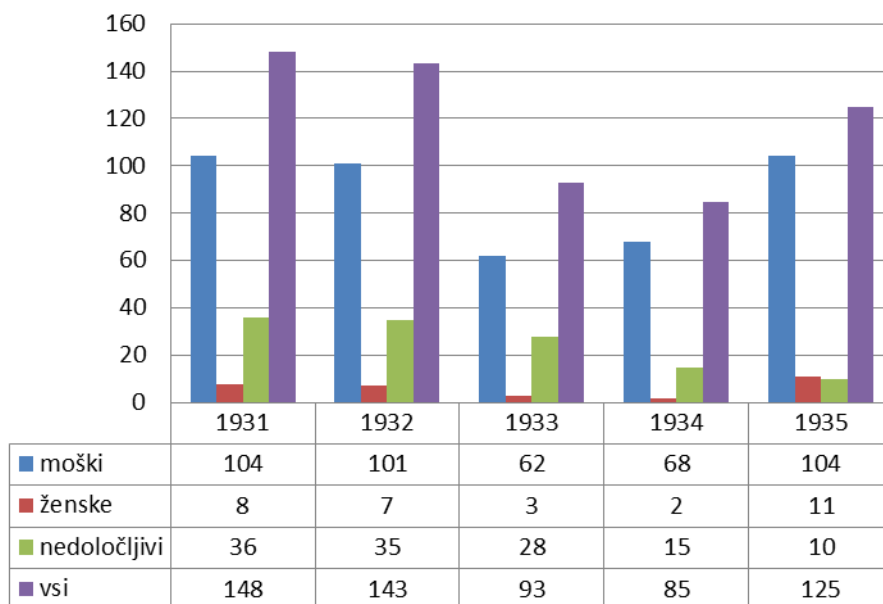
4.1 Analiza avtorjev

4.1.1 Avtorji glede na spol

Svoj prispevek v *Prosveti* je objavilo 31 žensk (avtoric). Njihovih del je bilo objavljenih 38 (samo eno izmed teh je podnaslovljeno: Begunček Mirko – Povest iz vojnih del). Najpogostejše se pojavi ime Anna P. Krasna (5 del). Druge so še: Rina Špan (4 dela), Marijana Željeznova-Kokalj (3 dela), Wilhelmine Baltinester (2 deli), Lidija Seifulina (2 deli), Myra Gruhenbergova (2 deli), Jarmila Haškova, Oda Olberg, Myriam Harry, Isabelle Sandy, Amina Andreola, Lilian Stone, Ilza Behrendtova idr. Dve avtorici sta podpisani s psevdonimom, to sta Gorenjka in Teffi.

Opazimo lahko, da je več tujih kot slovenskih avtoric (17 tujih), od tega je samo pri šestih znan prevajalec.

Vsem delom ni mogoče določiti spola avtorja, zato je možno, da je bilo ženskih avtoric več.

Graf 1: Število avtorjev glede na spol

4.1.2 Avtorji glede na njihov izvor

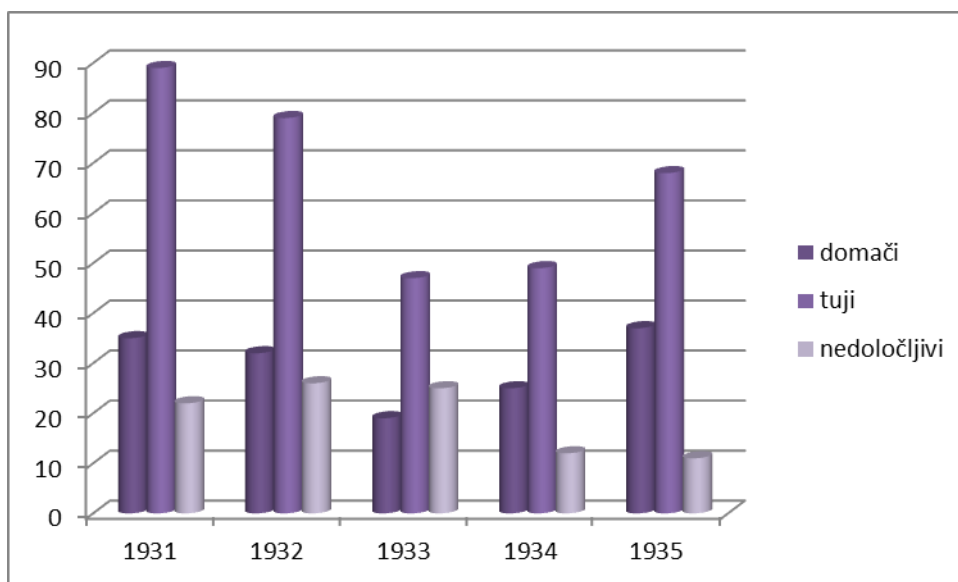
Zasledila sem slovenska in prevedena besedila. Pri prevodih je po navadi podpisan prevajalec, velikokrat le z začetnicami. Velikokrat so prevajalci, ki so bili hišni sodelavci, v *Prosveti* izdajali tudi svoja dela. Najpogosteje so prevajali: Mile Klopčič (18 del), Ivan Vuk (14 del), Boris Ziherl¹² (14 del), B. Ri. (Boris Rihteršič) (8 del), Tone Seliškar, Arnošt Adamič, France Vodnik idr. Vladimir Levstik je prevedel le eno delo, roman Jacka Londona z naslovom *Dolina meseca*.

Zanimiv je podatek, da je Peter Golobič iz esperanta za *Prosveto* prevedel kitajsko pripovedko *Siromaki brez klobukov*.

¹² Velikokrat je označen tudi kot B. Z. Največkrat je prevajal iz ruščine Katajova in Haška.

Prevodov je več kot slovenskih del, vendar so ti prevodi količinsko manj obsežni, saj je med njimi veliko kratkih del. Pri veliko besedilih porekla avtorja ni mogoče določiti, lahko pa bi, če bi želeli natančno raziskati vse avtorje, sklepali na podlagi vsebine leposlovja ali samega naslova.¹³

Zabeležila sem 148 slovenskih del, 332 tujih in 89 objav, kjer nisem mogla določiti izvora avtorja, saj je bil ta neznan ali podpisan samo z začetnicami.

Graf 2: Število avtorjev glede na njihov izvor za vsak letnik posebej

4.1.3 Avtorji glede na pogostost objav

Najpogostejša slovenska moška imena, ki se pojavljajo, so: Tone Čufar (12 del), Vilko Ivanuša, Ivan Jontez (18 del), Zvonimir Kosem (15 del), Vladimir Levstik, Milan Medvešek, Nace Mihevc (8 del), Ivan Vuk (12 del), pojavi se tudi Ivan Cankar,¹⁴ Miško Kranjec, Ciril Kosmač, Janko Kač (4 dela), Janko Kersnik, Janez Milčinski idr. Od tujih pa so najpogostejše objavljali: Valentin Katajev (12 del), Mihail¹⁵ Zoščenko (23 del), Anton P. Čehov (11 del), Pantelejmon Romanov (6 del), K. W. Aramis (7 del), Arkadij Averčenko (5 del), Jaroslav Hašek (12 del), Jack London (4 dela), Maksim Gorki¹⁶ (5 del) idr.

¹³ Upoštevati moramo, da se med leposlovjem pojavljajo tudi polliterarna dela kot npr. pisma, intervjuji, članki ob različnih obletnicah, smrti, potopisi, t. i. životopisi idr.

¹⁴ V *Prosveti* je objavil *O človeku, ki je izgubil prepričanje in Predmestje*.

¹⁵ Včasih zapisano Mihajl.

¹⁶ Včasih zapisano Gorkij.

Zanimiv je podatek, da je v *Prosveti* izhajal znan roman Emila Zolaja *Germinal*.¹⁷ Delo ni bilo podnaslovljeno z »roman«, kar je bilo proti mojim pričakovanjem, saj so daljša objavljena dela (skoraj) vedno podnaslovljena. Je pa znan prevajalec, tj. literarni zgodovinar Alfonz Gspan).

4.1.3.1 Slovenski oz. domači avtorji

Ivan Jontez je v *Prosveti* objavil največ del (18), tj. krajša dela *Najvišja modrost*, *Ameriško pismo*, *Gospodski Fifi in Fido iz aleje*, *Pripovedka brez naslova*, *Kriza človeškega duha*, daljša dela *Povest o Ančki*, *Njena pravica*, *Imigrant Janez Mihevc* ter podnaslovljena dela *Potres* (iz kronike velike krize) idr.¹⁸ Objavljal je še v *Mladinskem listu*, *Ameriški domovini*, *Proletarcu* v slovenščini in angleščini. Poleg pisateljevanja je bil novinar, trgovec in urednik, saj je leta 1937 začel urejati *Enakopravnost*, leta 1941 pa še *Cankarjev glasnik*. Glede na življenjske poklice, s katerimi se je srečal, je pisal precej aktualne teme za svoj čas, da bi osveščal bralce.

Tone Čufar je bil tudi pesnik in dramatik. Objavil je *Ljubezenska pisma delavca in delavke*, *Srečanje v Revirju*, *Skica o gospodu*, *Tragedija v kleti*,¹⁹ *Razbiti brod* idr. ter le eno podnaslovljeno delo v tem časopisu, tj. *Gorjanski diplomat* (vesela zgodba iz gorenjske preteklosti).²⁰ Objavljal je tudi v *Modri ptici*, *Sodobnosti*, *Ženskem svetu*, *Ljubljanskem zvonu*, *Neodvisnosti*, *Delavcu* idr. Bil je zvest temam socialnega realizma, kamor je tudi sam spadal. *Zlato verigo* je objavil pod psevdonimom A. Kerštan. Od proletarske dramatike, kjer je kritiziral takratno družbo, so najbolj znane komedije in groteske na račun pokvarjene malomeščanske družbe *Jutranja molitev*,²¹ *Ameriška tatvina*, *Mali Babilon*, *Ljubezen v kleti* idr. Po vrnitvi v staro domovino se je v Ljubljani vključil v Osvobodilno fronto in bil ustreljen pri poskusu pobega iz nemškega transporta jetnikov.

Tudi Ivan Vuk se v *Prosveti* pojavi dvanajstkrat. Bil je knjižni poročevalec *Volgarja* v Nižjem Novgorodu, kjer se je seznanil z Gorkim, ki ga je pritegnil k svojemu časopisu *Novaja žizn*. Leta 1923 je dobil službo pri Del. zbornici v Ljubljani kot sindikalni funkcionar. Isto leto je za potrebe delavstva osnoval Proletarsko knjižnico,²² v kateri je izšlo 6 knjig. Leta 1924 je bil krajši čas odgovorni urednik glasila *Vojni invalid*. Za to organizacijo je 1937 napisal anonimni brošuri *Beseda*

¹⁷ Naturalistično gledano velja *Germinal* za prvi kolektivni roman in pomeni vrh cikla o *Rougon-Macquartovih*. V središču so množični prizori (stavka, upor rudarjev, nesreča v rudniku, množični sestanki), s čimer postaja množica glavni nosilec romana in pravi glavni junak.

¹⁸ Leta 1934 v *Prosveti* ni objavil nobenega dela.

¹⁹ To je njegova resna drama iz proletarskega življenja z ljubezenskim zapletom in žalostnim koncem. Žena delavca in pijanca se zalubi v njegovega prijatelja, s katerim namerava pobegniti. Mož je po krivem obtožen kraje in, ko izve za ženino skrivno razmerje, zabode prijatelja, žena pa z otrokom v naročju skoči v vodo.

²⁰ Leta 1933 v *Prosveti* ni objavil nobenega dela.

²¹ To je Čufarjeva prva drama, napisana leta 1928, istega leta tudi uprizorjena, neohranjena.

²² Leta 1930 je bila prepovedana.

o zaščiti vojnih žrtev in Grobovi tulijo. Pisal je kratke zgodbe v lahkotnem ljudskem slogu in z narodnostno oz. socialno idejo. Objavil jih je od 1902 v *Družinskem prijatelju*, *Slovenskem Štajercu* idr. Zelo pogosto je pisal kratko prozo, reportažne potopise in spomine za slovensko časopisje *Delavec*, *Delavska politika*, *Delavske novice*, *Glas svobode*, *Naš val*, *Pod lipo*, *Razori*, *Svoboda*, *Vojni invalid*, *Vzajemnost* idr. in v ZDA (*Cankarjev glasnik*, *Majski glas*, *Mladinski list*, *Proletarec*, *Prosveta*) ter v koledarje. Prevladujejo socialne črtice, ki vse bolj dobivajo podobo socialnokritične reportaže, zapisi basni in ljudskih pripovedk, izvirne povesti in črtice iz rodne Prlekije, v katerih živijo pristne folklorne podobe (slovenska-biografija.si). V *Prosveti* je objavil podnaslovljena dela *Ob zvokih radia* (sličica današnjih časov), *Zasejani* (beležke iz popotnega dnevnika), *Poročilo o ustanovitvi društva ptic* (stara basen) idr.

4.1.3.2 Prevedeni oz. tuji avtorji

Od prevedenih avtorjev izstopa Mihail Zoščenko, ki se pojavi v *Prosveti* kar 23-krat. Dvanajstkrat sta prevedena Valentin Katajev in Jaroslav Hašek, sledi jima Anton P. Čehov.

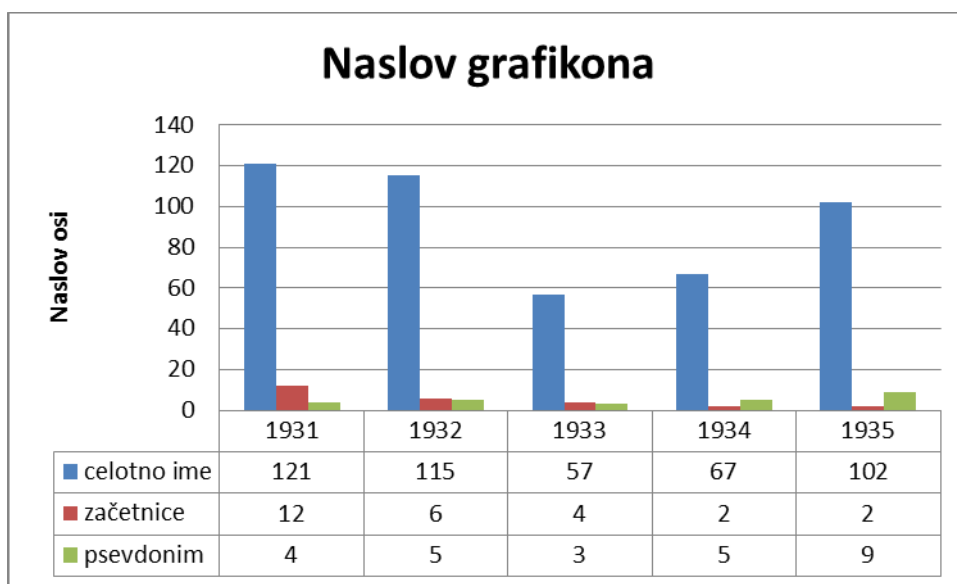
Mihail Zoščenko (Sankt Peterburg, 1895 – Leningrad, 1958) je bil ruski književnik in satirik. Bil je član skupine bratov Serapion. V 20. letih je bil zelo priljubljen satirik, vendar je živel v veliki revščini. Razvil je poenostavljen slog pisanja, zahteval je večjo dostopnost literature do ljudi. Njegovo prvo delo je bilo *Pripovedi Nazarja Iljiča, gospoda Sinebrjuhova*, kasneje je izdal zbirke *Humoristične pripovedi* (1923), *Veselo življenje* (1924) in *Spoštovani meščani* (1926). V njih prikazuje novi tip junaka, neizobraženega in preprostega sovjetskega malomeščana, izgubljenega v dobi revolucije. Napisal je tudi psihološko študijo *Vrnjena mladost* (1933) in zbirko pripovedk *Modra knjiga* (1934), po kateri mu je sovjetska oblast prepovedala objavljane knjig, v katerih prekorači meje pozitivne, družbeno sprejemljive satire ([Leksikografski zavod Miroslav Krleža](#)).

Jaroslav Hašek (Praga, 1883 –) je bil mojster v pisanju humorističnih, satiričnih in grotesknih črtic. Napisal naj bi jih več kot 1500. Živel je bohemsko življenje, ki je bilo za (malo)meščansko družbo nemoralno. Zaradi politične dejavnosti in vinjenosti je bil večkrat zaprt. Bil je član Rdeče armade. O tem je pisal leta 1921 v ciklu črtic *Poveljnik mesta Bugulme*. Sprva je bil odličen učenec, ko pa je izgubil očeta, je postal uporniški. Začel se je posmehovati malomeščanskemu načinu življenja. Karikiral je napake ljudi, snov za posmehovanje znanstvenikom je črpal iz enciklopedij in svojega znanja z gimnazije. Nekaj časa je delal v banki Slaviji, a je službo kmalu pustil in se potepal po svetu. Ko je spoznal svojo bodočo ženo Jarmilo Mayerjevo, je spremenil svoj način življenja, postal je urednik revije *Svet živali*. Po ločitvi se je vrnil med boheme. Najbolj je znan po svojem romanu *Prigode dobrega vojaka Švejka*. Od tega svetovno znanega pisatelja se je na pogrebu poslovilo zelo malo ljudi, njegov sin in le nekaj prijateljev (German 1976: 225–231).

4.1.4 Avtorji glede na način podpisovanja pod leposlovje

4.1.4.1 Celotno ime ali le začetnice imena

Zasledila sem 462 avtorjev, ki so se pod svoja dela podpisali s polnim osebnim imenom, 26 avtorjev, ki so pod svoja dela zapisali samo velike začetnice svojega imena, in 26 avtorjev, ki so svoje ime skrili za psevdonimom.

Graf 3: Število avtorjev glede na način podpisovanja za vsako leto posebej

4.1.4.2 Psevdonim

Ker je bilo več prevedenih del kot izvirnih slovenskih, je bilo zabeleženih le nekaj psevdonimov:²³

1931: B. Br. (= Božo Borštnik), H. J. Magog (= Henri-Georges Jeanne), Lenski, Peen (= Niko Pirnat), Teffi (= Nadezhda Alexandrovna Lokhvitskaya)

1932: Beer, Mirko Brodnik (= Boris Rihteršič), Cene, Fr. Ž. (= Fran Milčinski), Branko Sodnik (= Boris Rihteršič)

1933: Janez Rožencvet (= Stanislav Vdovič), Osip Dimov (= Yoysef Perelman), O. Henry (= William Sydney Porter)

²³ Pri iskanju pravih imen psevdonimov sem si pomagala z:
Mateja Lupšina: Leposlovje v časopisu Jutro (1935–1938). FF. Ljubljana, 2016. Diplomsko delo.

1934: Cami, Marko Komar, Kreolka, Roda Roda (= Sandor Friedrich Rosenfeld), Viator (= Tihomir Arhar Vojan)

1935: Adrian, De Bri, Gorenjka, Janezov Janez, Miheljakov Anže, Pelina, Jaka Peteln, Rezijanec (= Ivo Grahor), Toddi

4.1.4.3 Glede na pogostost podpisovanja

Nepodpisanih del je 71, in sicer v letniku 1931 jih je 11, leta 1932 22, leta 1933 jih je 21, leta 1934 jih je bilo vidno manj (9) in v letniku 1935 le 8. Izmed vseh nepodpisanih del je 40 podnaslovljenih, največ leta 1933.

Posebnosti so:

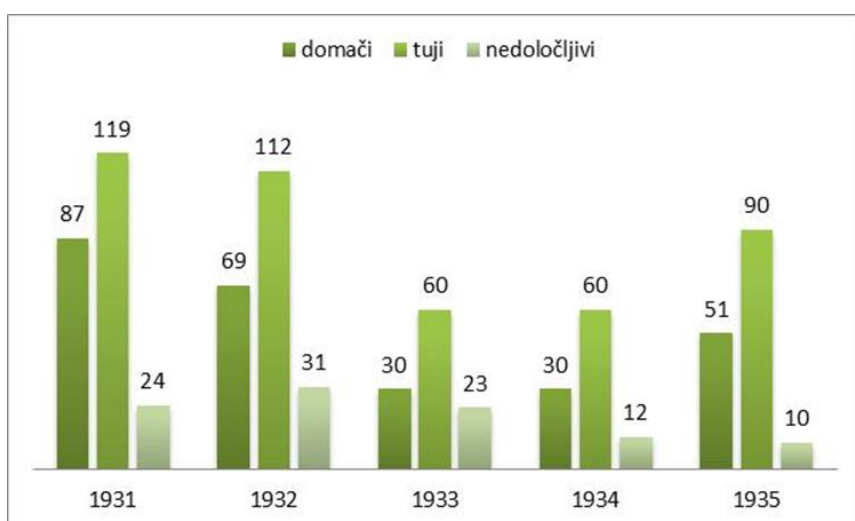
1. sličica iz velemesta *Glad*, saj ni znan avtor, na koncu objave piše le: »po H. P.« (letnik 24, št. 275).
2. Pri delu *Zanimivo pismo* tudi ni znanega avtorja, piše pa: »slovenski tovarniški delavec iz Kanade« (letnik 24, št. 129).
3. Odlomek Iz opere Hlapec Jernej (letnik 25, št. 199)
4. Delo *Ribniške* ima znanega avtorja posredno, in sicer piše: »prosto po Štemburju« (letnik 25, št. 50). To nepodpisano delo ima še podatke o prevajalcu (V. P.).
5. Delo *Slike iz velikega ženskega parlamenta* je bilo narejeno »po vtisih Emmy Freundlichove« (1933, št. 241), ne vemo pa točno, kdo je bil (neposredni) avtor tega prispevka.
6. Pri delu *Siromaki brez klobukov* je znan samo prevajalec, to je bil Peter Golobič, ki je to kitajsko pripovedko prevedel kar iz esperanta (letnik 28, št. 28).

Vsa druga besedila so podpisana s pravim imenom avtorja, z njegovim psevdonimom ali začetnicami. Glede na to da je imel časopis željo tudi izobraževati slovenske izseljence v ZDA in njihove otroke, je škoda, da je bilo toliko del slovenskih avtorjev objavljenih pod psevdonimi ali pa da je bilo dvakrat več prevedenih del kot pa izvirnih slovenskih.

4.2 Analiza leposlovnih del

4.2.1 Leposlovna dela po naslovih

Leta 1931 je bilo objavljenih 230 del, leta 1932 jih je bilo 212, leta 1933 113 del, leta 1934 102 deli in leta 1935 151 del. Na podlagi vidnega lahko rečem, da je število leposlovnih del skozi leta padalo, saj sem ugotovila, da se je povečevalo število objavljenih (poljudno-)znanstvenih člankov z različnih naravoslovnih področij, zadnje leto pa se je število zopet dvignilo. Hkrati je treba upoštevati, da je bilo veliko števil, ki niso vsebovale leposlovnih del, npr. letn. 24, št. 123 (1931), letn. 25, št. 206 (1932), letn. 26, št. 110 (1933), letn. 27, št. 47 (1934), letn. 28, št. 16 (1935). Zadnjo, četrto stran časopisa so prevzela nadaljevanja pomembnejših znanstvenih člankov²⁴ s prejšnjih strani in vojne novice, ob letnih sejah so objavljali poročila, ki so zavzela več strani (npr. Zapisnik 10. redne konvencije S. N. P. J. – letn. 26, št. 10), včasih pa je uredništvo pred leposlovje postavilo tudi vladno obarvan oglaš za zadolžnice svobode.

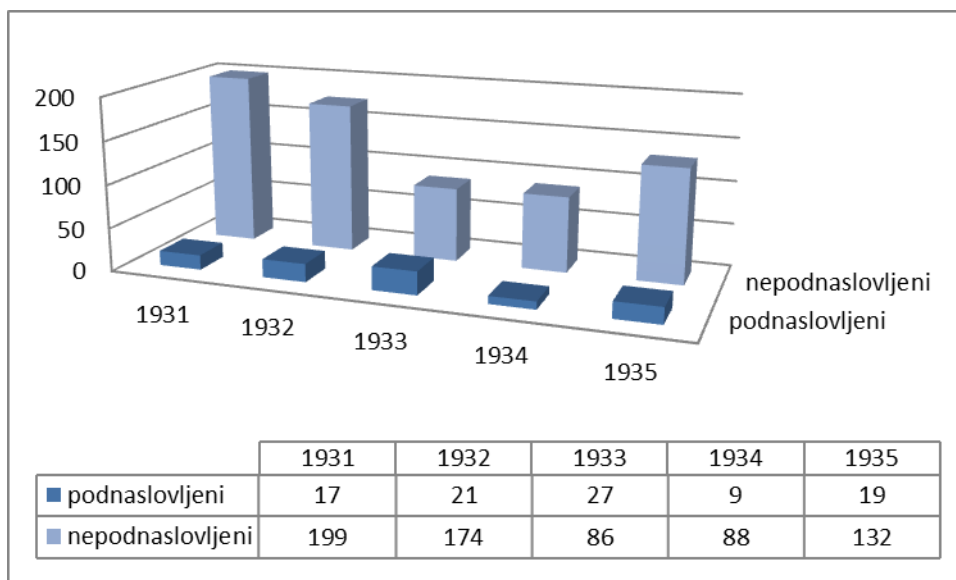

Graf 4: Naslovi leposlovnih del domačih, tujih in nedoločljivih avtorjev za vsak letnik posebej

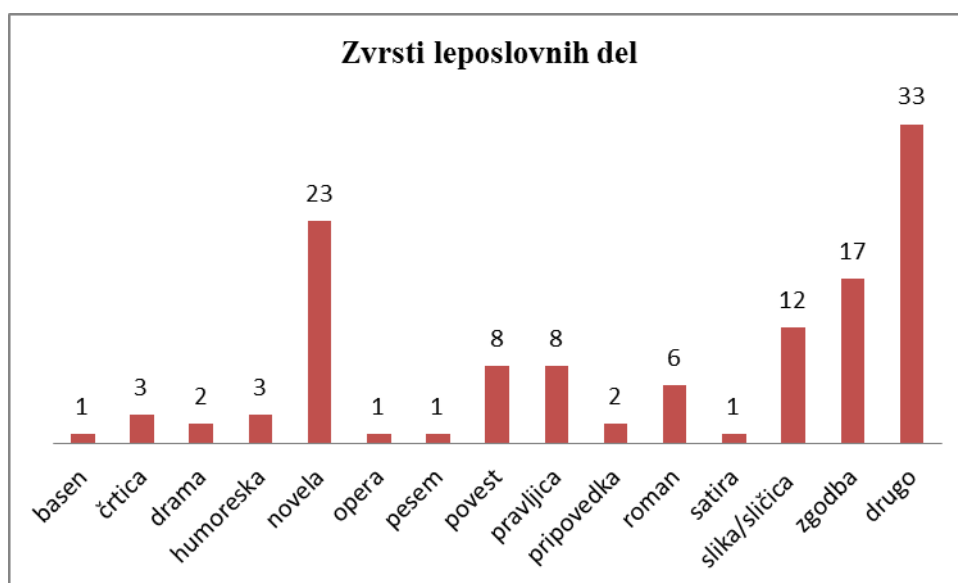
4.2.2 Zvrsti objavljenih leposlovnih del

Prvi graf prikazuje število podnaslovljenih in nepodnaslovljenih del za vsako leto posebej, drugi graf pa za vseh 5 let skupaj, katere zvrsti so se v podnaslovih največkrat pojavljale, katere manj. Vse skupaj sem zasledila 679 nepodnaslovljenih del.

²⁴ Članki o boleznih, o puščavah po svetu, sovraštvo, o živalih, možganih, čebelarstvu, ekonomiji, učiteljstvu, o spolih, kmetijstvu, šolstvu itd.

Graf 5: Število ne- in podnaslovljenih del v vseh 5 letih skupaj

Graf 6: Pojavljajoče se zvrsti leposlovnih del²⁵

²⁵ Pod drugo se šteje: iz zbirke, iz zapiskov, iz knjige, intervju, odlomek iz romana, iz spominov, anekdote, iz vtisov, iz cikla, iz dnevnika, dogodek, životopis, napet dvoboj, po resničnem dogodku ...)

4.2.3 Podnaslavljanje

Največkrat se pojavi podnaslov »novela« (leta 1931 je ni bilo, leta 1932 se pojavi trikrat, leta 1933 desetkrat, leta 1934 petkrat in leta 1935 tudi petkrat), za njo sledi »zgodba« (enkrat leta 1931 in 1934, osemkrat leta 1932, štirikrat leta 1933 in trikrat leta 1935). Drugi podnaslovi se pojavijo manj kot petkrat.

Vrstni in žanrski podnaslovi:

- povest (primer: Nace Mihevc: Zaroka na grobu),
- novela (primer: Medaljon (avtor neznan)),
- črtica (primer: Ivo Šorli: Popravljen suknja),
- slika iz življenja (primer: Paul Keller: Pisma hčere),
- roman (primer: Frank Heller: Sibirski brzovlak),
- socialni roman (primer: Jack London: Železna peta), socialen roman (primer: Maksim Gorki: Mati),
- zgodba iz minulih dni (primer: Ivan Vuk: Zasejani),
- anekdote (primer: Umetnost in vsakdanji kruh (avtor neznan)),
- pesem o civilizaciji XX. stoletja (primer: Tone Seliškar: Jazz-band),
- drama (primer: Franc Molnar: Pri zobozdravniku),
- kitajska pripovedka (primer: Siromaki brez klobukov (avtor neznan)),
- sličica današnjih časov (primer: Ivan Vuk: Ob zvokih radia),
- bolgarska pravljica (primer: Vasilij Nečitajlov: Beseda in rana)
- satira iz metropole (primer: Milan Medvešek: "Resnicoljubni" Leon Ujetnik),
- opera v petih dejanjih (primer: Giacomo Meyerbeer: L'Africana),
- humoreska (primer: Peter P.: Ohlajena ljubezen).

Eden izmed razlogov za manjše število naslovov v nekem obdobju je daljšanje besedil. Leta 1931 je bilo objavljenih največ kratkih zgodbic, zapiskov in pravljič,²⁶ povečevalo se je število objavljenih zgodb,²⁷ več je bilo novel in povesti, leta 1935 pa je bilo največ romanov.²⁸ Daljše ko je leposlovno delo, več izhajajočih številčk zavzame. V zadnjem letniku je bil objavljen socialni roman *Mati* Maksima Gorkija in roman *Dolina meseca* Jacka Londona, ki ga je poslovenil Vladimir Levstik. V

²⁶ Podnaslovi so bili npr. sovjetska humoreska, resnična zgodba, sličica, črtica iz detektivskega življenja, iz zapiskov ali spominov itd.

²⁷ Podnaslovi so bili npr. utopična zgodba, novela, povest, pripovedka, velemestna novela, vojna zgodba itd.

²⁸ Podnaslovi so bili npr. socialen roman, satira, povest itd.

predzadnjem letniku izstopa roman *Germinal*, ki se je nadaljeval v 171 številkah (letnik 1934, št. 83–254).

Vseh skupaj je bilo objavljenih 6 romanov, od tega so bili 4 romani tujih avtorjev,²⁹ izjema je »roman v 6 pismih« *Marga in Tomo*, saj ni znanega avtorja. Izvirni roman je samo en, tj. *Nasedli brod* Toneta Seliškarja (roman v treh delih, 1933, št. 59–190).

Pozornost pritegne samo ena objavljena opera v vseh petih analiziranih letnikih, tj. *L'Africana* Giacomina Meyerbeerja iz leta 1860, s podnaslovom »opera v petih dejanjih« (letn. 27, št. 6).

4.2.4 Analiza leposlovnih del glede na objavo v številkah časopisa

4.2.4.1 Število del glede na nadaljevanja

Leta 1931 je bilo 189 leposlovnih del, ki so bila v celoti objavljena v eni številki, torej da so se začela in končala na isti strani. 13 del je bilo z enim nadaljevanjem, 15 del takšnih, ki so se raztezala čez 3 ali več (največ 9) števil, 7 del pa, ki so se nadaljevala v desetih številkah ali več.

Leta 1932 je bilo 181 del, ki so se začela in končala znotraj ene številke časopisa, 18 del, ki so se nadaljevala v naslednjo številko, 9 leposlovnih del, ki so se pojavljala v treh ali največ devetih številkah, in 11 del, ki so se nadaljevala v desetih ali več številkah *Prosvete*.

Leta 1933 je bilo 100 del, ki so bila v celoti objavljena v eni številki, torej brez nadaljevanj, 7 leposlovnih del, ki so se nadaljevala v naslednjo številko, 6 del, ki so pokrivala 3–9 števil, in 2 najdaljši deli, ki sta se pojavljali v desetih ali več številkah časopisa.

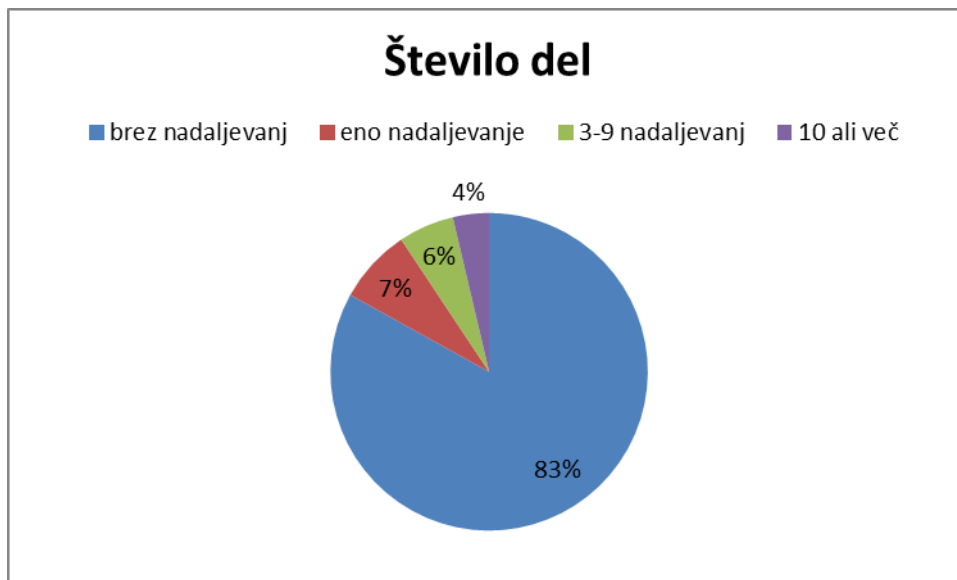
Leta 1934 je bilo 81 leposlovnih del brez nadaljevanja, 12 del, ki so se končala v naslednji številki, 7 del s 3–9 nadaljevanji in 3 dela z 10 ali več nadaljevanji.

Leta 1935 je bilo 125 leposlovnih del brez nadaljevanja, 12 del, ki so se končala v naslednji številki, 9 del s 3–9 nadaljevanji in 7 najdaljših del z 10 ali več nadaljevanji.

²⁹ Prevedeni romani so bili Jack London: *Železna peta* in *Dolina meseca*, Maksim Gorki: *Mati* in Frank Heller: *Sibirski brzovlak*.

	Leto 1931	Leto 1932	Leto 1933	Leto 1934	Leto 1935	SKUPAJ
brez nadaljevanj	189	181	100	81	125	676
eno nadaljevanje	13	18	7	12	12	62
3–9 nadaljevanj	15	9	6	7	9	46
10 ali več	7	11	2	3	7	30

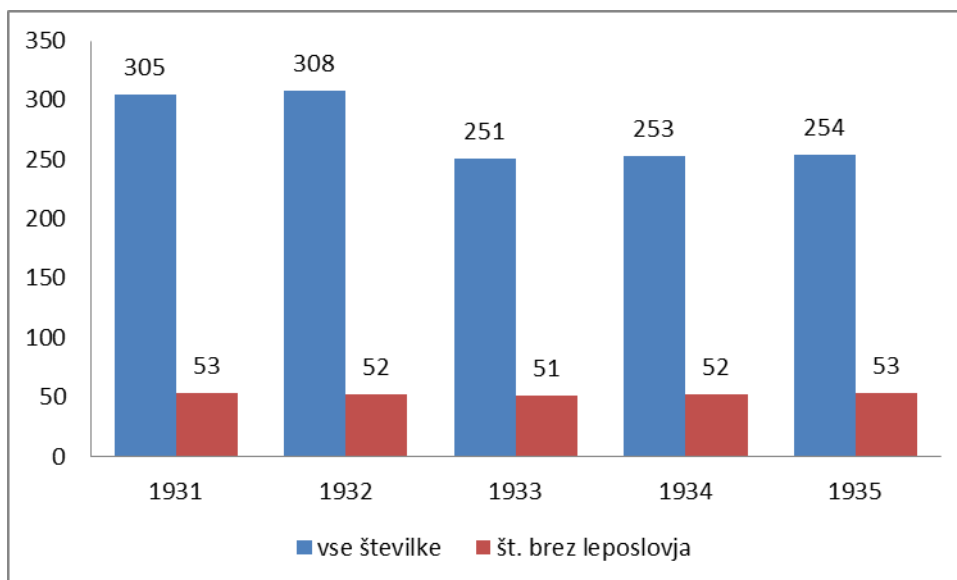
Tabela 1: Podatki o številu del glede na nadaljevanje za vsako leto posebej

Graf 7: Število del glede na nadaljevanja

4.2.4.2 Številke časopisa brez leposlovja

Bilo je 261 števil, kjer ni bilo objavljenih leposlovnih del. To so bile sredine številke, ki so bile zaradi dodatka v angleščini daljše. Leta 1931 in 1932 je bila daljša vsaka šesta številka, medtem ko je bila v naslednjih treh letih daljša številka vsaka četrta ali peta. Vidimo, da je število daljših objavljenih števil skorajda konstantno.

Graf 8: Razmerje med številom vseh objavljenih števil in števil brez leposlovja za vsako leto posebej

4.2.5 Slovenska in prevedena leposlovna besedila

Slovenskega leposlovja je po številu naslovov manj kot prevedenega, sploh ko pogledamo obseg besedil, hitro ugotovimo, da prevedena dela vodijo. Zdi se, da je uredništvo raje objavljalo tuja kot slovenska daljša leposlovna besedila, kar je težko razumeti, glede na to da je namen časopisa tudi izobraževati ameriške Slovence tako v jeziku kot v književnosti (Majdič 2016: 19). Prevajalci so bili pomemben del objavljjanja leposlovja v časopisju, v *Prosveti* marsikdaj tisti, ki je odgovoren za prevod, sploh ni naveden ali pa je skrit za kratico oz. psevdonimom.

5. Bibliografija leposlovi del v *Prosveti*

5.1 Leto 1931

- N. A.: Dekle iz Glasgowa. Letnik 24, št. 172.
- Arnošt Adamič: Slamnati posredovalci. Letnik 24, št. 114.
- Arnošt Adamič: Igra na mostu. Letnik 24, št. 119.
- Arnošt Adamič: Črni domino. Letnik 24, št. 126.
- Henri Allorge: Preveč je bil zaposlen. Letnik 24, št. 151.
- K. W. Aramis: Bolnik naše dobe. Letnik 24, št. 144.

- K. W. Aramis: Lov na lisice. Letnik 24, št. 192.
- Viktor Arlov: Življenje in oder (sovjetska humoreska). Letnik 24, št. 4.
- Arkadij Averčenko: Zaklad. Letnik 24, št. 68.
- Wilhelmine Baltinester: Punca potrebuje moža! Letnik 24, št. 188.
- Henri Barbusse: Sodnik. Letnik 24, št. 38.
- Tristan Bernard: Dopisovanje med planeti (prev. Ivan Vuk). Letnik 24, št. 218.
- Hans Bethge: Rumeni piratje. Letnik 24, št. 297.
- Frederic Boutet: Zatirolec. Letnik 24, št. 30.
- B. Br.: Šolska modrost. Letnik 24, št. 127.
- B. Br.: Poglavje o državljski vzgoji. Letnik 24, št. 263.
- Walther Burk: Judovska Berta (resnična zgodba). Letnik 24, št. 14.
- Ventura Garcia Calderon: 48 nezakonskih otrok. Letnik 24, št. 174.
- A. Cerner: Poslednji kos oprave. Letnik 24, št. 125.
- James Oliver Curwood: Medved Tir. Letnik 24, št. 92.
- Karel Čapek: Atentat. Letnik 24, št. 18.
- A. G. Čehov: V temi. Letnik 24, št. 36.
- A. P. Čehov: Uradnikova smrt. Letnik 24, št. 13.
- A. P. Čehov: Ženitni kandidat. Letnik 24, št. 200.
- A. P. Čehov: Čevlji. Letnik 24, št. 212.
- A. P. Čehov: Pojasnilo. Letnik 24, št. 232.
- A. P. Čehov: Noč pred sodbo. Letnik 24, št. 305.
- A. P. Čehov: Komisija. Letnik 24, št. 145.
- A. P. Čehov: Kirurgija. Letnik 24, št. 238.
- Tone Čufar: Ljubezenska pisma delavca in delavke. Letnik 24, št. 10–43.
- Tone Čufar: Tragedija v kleti. Letnik 24, št. 203–215.
- Tone Čufar: Ivan. Letnik 24, št. 232.
- Tone Čufar: V objemu. Letnik 24, št. 233.
- Tone Čufar: Stanovanje zadnjega nadstropja. Letnik 24, št. 235.
- Tone Čufar: Pozdrav iz kletke. Letnik 24, št. 236–237.

- Tone Čufar: Razbiti brod. Letnik 24, št. 247–256.
- Tone Čufar: Hiše ob sneženi cesti. Letnik 24, št. 290–292.
- Karl Dantz: Pot v življenje. Letnik 24, št. 63.
- Diagnoza (iz zbirke Med padarji in zdravniki). Letnik 24, št. 273.
- Theodore Dreiser: Emanuela. Letnik 24, št. 223.
- Alexandre Dumas: Dobro za hudo. Letnik 24, št. 31.
- Marcel Dupont: Ženska logika. Letnik 24, št. 161.
- Henri Duvernois: Zadnje poglavje. Letnik 24, št. 294.
- Dvojnik. Letnik 24, št. 9.
- Erich Dwinger: Armada za žičnimi plotovi (prevedel Tone Seliškar). Letnik 24, št. 78–161.
- Dr. Otto Ehrlich: Idioti se nikdar ne organizirajo (nekaj slik, kako so mislili o delavstvu, in kako naj delavstvo misli o organizaciji). Letnik 24, št. 60.
- Marc Elder: Strah. Letnik 24, št. 160.
- G. I. Empire: Toto. Letnik 24, št. 79.
- Powel Ershaw: Slika. Letnik 24, št. 211.
- G. F.: Svidenje. Letnik 24, št. 286.
- Jose Diaz-Fernandez: Trdnjava v pesku. Letnik 24, št. 73.
- I. G.: Otroci. Letnik 24, št. 63.
- Stevan Galogaža: Tista ženska s kmetov. Letnik 24, št. 153–154.
- Stevan Galogaža: Marija Roux (prev. Mile Klopčič). Letnik 24, št. 170.
- G. Gessel: Zdravniki. Letnik 24, št. 116.
- Auguste Germaine: Na pošti. Letnik 24, št. 189.
- Glad (sličica iz vele mesta). Letnik 24, št. 275.
- Rudolf Golouh: Zlo Amerike, zlo Evrope. Letnik 24, št. 97.
- Grinevecki: Očetov gnev. Letnik 24, št. 74.
- P. T. H.: Interesantno. Letnik 24, št. 214.
- H. G. Hagog: Kadar je treba umreti. Letnik 24, št. 201.
- Knut Hamsun: Zmaga žene. Letnik 24, št. 144.
- Jaroslav Hašek: Švejk v zrakoplovu. Letnik 24, št. 45.

- Jarmila Haškova: Teta arhitekta Podhradskega (iz češkega Adamič Arnošt za Prosveto). Letnik 24, št. 124.
- Sven Hedin: Kako sem se v puščavi rešil smrti. Letnik 24, št. 176.
- Pierre l'Ermite: Zenobia se dolgočasi. Letnik 24, št. 143.
- Vsevolod (Vjačeslavovič) Ivanov: Povest o dveh konjih agramakih. Letnik 24, št. 158.
- Vilko Ivanuša: Povest o Anici in njenem sinu. Letnik 24, št. 284–285.
- Vilko Ivanuša: Zidovje. Letnik 24, št. 259–260.
- M. Javornil: Tat. Letnik 24, št. 301–303.
- Albert Jean: Novi služabnik (črtica iz detektivskega življenja). Letnik 24, št. 74.
- Ječar in kaznjenec Marko. Letnik 24, št. 201.
- Ivan Jontez: Najvišja modrost. Letnik 24, št. 12.
- Ivan Jontez: Povest o Ančki. Letnik 24, št. 44–48.
- Ivan Jontez: Zgodba o grešnici. Letnik 24, št. 89–90.
- Ivan Jontez: Zadnje pismo. Letnik 24, št. 138.
- Ivan Jontez: Ameriško pismo. Letnik 24, št. 161.
- Ivan Jontez: Lenart ni bil klican. Letnik 24, št. 177–178.
- Ivan Jontez: V sobi hlapca Tomaža. Letnik 24, št. 185.
- Ivan Jontez: V ognjenem obroču (iz zapiskov kmečkega mladeniča). Letnik 24, št. 226–251.
- Ivan Jontez: Domotožje. Letnik 24, št. 288.
- F. K.: Ljubezen in valovi Save. Letnik 24, št. 2.
- K. K.: Zakonski prepir. Letnik 24, št. 195.
- Janko Kač: Nehvaležnost. Letnik 24, št. 262.
- Julij Kaden-Bandrowski: Cirk (prev. Fr. Vodnik). Letnik 24, št. 32.
- Vaclav Kaplicky: Hiša št. 1376. Letnik 24, št. 70.
- Valentin Katajev: Bradati malček. Letnik 24, št. 7.
- Valentin Katajev: Cedrine iglice. Letnik 24, št. 12.
- Valentin Katajev: Šesta država. Letnik 24, št. 14.
- Valentin Katajev: Noži (iz rus B. Ziherl). Letnik 24, št. 26–27.
- Valentin Katajev: Kozel v ogradi. Letnik 24, št. 33.
- Valentin Katajev: Samomorilec. Letnik 24, št. 91.

- Valentin Katajev: Rojaka. Letnik 24, št. 164.
- Claud Mac Kay: Na železniški progi (prev. Ivan Vuk). Letnik 24, št. 44.
- Paul Keller: Pisma hčere (slika iz življenja) (prev. J. Pucelj). Letnik 24, št. 33.
- Egon Edwin Kisch: Pokopališče bogatih psov. Letnik 24, št. 147.
- Vlado Klemenčič: Frontnikova zgodba. Letnik 24, št. 149–150.
- Vlado Klemenčič: Generacija osemnajstletnih (iz nenapisane vojne knjige). Letnik 24, št. 149.
- Josef Kocourek: Podoba (prevedel V. Zorzut). Letnik 24, št. 15.
- Zvonimir Kosem: Pravljica o idealistu. Letnik 24, št. 51–60.
- Zvonimir Kosem: Gozdovi. Letnik 24, št. 62.
- Zvonimir Kosem: V deželi solnca. Letnik 24, št. 63–64.
- Zvonimir Kosem: Bratje. Letnik 24, št. 217–219.
- Zvonimir Kosem: Pesem v daljavo. Letnik 24, št. 220–225.
- Vinko Košak: Minka. Letnik 24, št. 191.
- Anna Praček Krasna: Begunček Mirko (povest iz vojnih del). Letnik 24, št. 1–9.
- Anna P. Krasna: Pod oleandri. Letnik 24, št. 49.
- Anna P. Krasna: Hčerke revolucije. Letnik 24, št. 155.
- Anna P. Krasna: Tkalci. Letnik 24, št. 182–183.
- Rudolf Kresal: Ilonka. Letnik 24, št. 180.
- Rudolf Kresal: Donava. Letnik 24, št. 204.
- Lenka von Kürber: 58 let v kaznilnici. Letnik 24, št. 45.
- Lenka von Kürber: Teleipu je zmolil. Letnik 24, št. 52.
- Dr. Ivan Lah: Odhod (iz Knjige spominov – Fronta). Letnik 24, št. 22.
- Rudolf Leewit: Napredovanje. Letnik 24, št. 115.
- Lenski: Okno. Letnik 24, št. 271.
- Vladimir Levstik: Celestin in njegova nesmrtnost. Letnik 24, št. 269.
- Vladimir Lidin: Mornar. Letnik 24, št. 198.
- Matija Lipušič: Zimski poldan. Letnik 24, št. 141.
- Jack London: Izgubljeni obraz. Letnik 24, št. 133–136.
- Andre de Lorde: Skrivnost. Letnik 24, št. 52.

- H. M.: Pocestna pevka. Letnik 24, št. 195.
- H. J. Magog: Aretacija. Letnik 24, št. 42.
- Maurice Mars: Deska. Letnik 24, št. 24.
- Guy de Maupassant: Barilec. Letnik 24, št. 20.
- Guy de Maupassant: Dota. Letnik 24, št. 226.
- Milan Medvešek: Rudarjeva hči. Letnik 24, št. 215–229.
- Gustav Meyrink: Opal. Letnik 24, št. 16.
- Nace Mihevc: Zadnjih petsto. Letnik 24, št. 49.
- Nace Mihevc: Šolska naloga iz leta 2000 ... Letnik 24, št. 261.
- Nace Mihevc: V boju za kruh. Letnik 24, št. 267–305.
- Koloman Mikazath: Pozabljeni jetnik. Letnik 24, št. 19.
- Pierre Mille: Na operacijski mizi. Letnik 24, št. 165.
- Milan Milo: V trenutku trenutka. Letnik 24, št. 268.
- Franc Molnar: Pri zobozdravniku. Letnik 24, št. 203.
- Morilec. Letnik 24, št. 230.
- Mrtvečeva osveta. Letnik 24, št. 197.
- Josip Nabrok: Kastor. Letnik 24, št. 24.
- Naselbina. Letnik 24, št. 13.
- Vasilij Nečitajlov: Beseda in rana (bolgarska pravljica). Letnik 24, št. 14.
- O. Oliver: Strahopetec. Letnik 24, št. 85.
- O ljudeh, ki garajo pod zemljo (intervjuji, ki niso bili izvršeni). Letnik 24, št. 8.
- A. P.: Tragedija rudarja. Letnik 24, št. 58.
- Peter P.: Ohlajena ljubezen (humoreska). Letnik 24, št. 279.
- V. P.: Najnovejša slika. Letnik 24, št. 46.
- V. P.: Slovo. Letnik 24, št. 57.
- VLP.: Nečloveška zgodba. Letnik 24, št. 46.
- VLP.: V novo življenje. Letnik 24, št. 50.
- Pierre Parangon: Sodnik-samozvanec. Letnik 24, št. 185.
- John Dos Passos: Premog (odlomek iz romana Manhattan Transfer). Letnik 24, št. 151.

- Peen: Ukradena suknja. Letnik 24, št. 297.
- Jevgenij Petrov: Koritarstvo. Letnik 24, št. 142.
- Boris Piljajak: Polarna svetloba. Letnik 24, št. 7.
- Ivan Podržaj: Kruh in ljubezen. Letnik 24, št. 116.
- Alfred Polgar: Rokavice. Letnik 24, št. 300.
- Hinko Prebolj: Osveta. Letnik 24, št. 39.
- Prišla je ... Letnik 24, št. 231.
- Alfred Prugel: Prodajalka. Letnik 24, št. 95.
- Prvi zajec. Letnik 24, št. 208.
- Jean Rameau: Kopanje nog v šampanjcu. Letnik 24, št. 203.
- W. Reese: Njegov sum. Letnik 24, št. 191.
- W. Reese: Neznanka v tramvaju. Letnik 24, št. 214.
- Erich Marija Remarque: V bolnišnici. Letnik 24, št. 37.
- Maurice Renard: Skrivnostni valovi. Letnik 24, št. 61.
- I. Ribičič: Moč tiska. Letnik 24, št. 271.
- Boris Rihteršič: Težak slučaj. Letnik 24, št. 300.
- Boris Rihteršič: Svila. Letnik 24, št. 81.
- Boris Rihteršič: Mestni otrok. Letnik 24, št. 122.
- Pantelejmon Romanov: Dekliško srce. Letnik 24, št. 93.
- Pantelejmon Romanov: Pasje življenje. Letnik 24, št. 121.
- Pantelejmon Romanov: Na postaji. Letnik 24, št. 156.
- I. H. Rosay: Strah pred zakonom. Letnik 24, št. 86.
- M. Scott: Podzemske novice. Letnik 24, št. 50.
- Lidija Sejfulina: Virineja (prev. Mile Klopčič). Letnik 24, št. 162–202.
- Tone Seliškar: Jazz-band (pesem o civilizaciji XX. stoletja). Letnik 24, št. 49.
- Tone Seliškar: Zlata riba. Letnik 24, št. 253–259.
- Tone Seliškar: Pavla. Letnik 24, št. 260–266.
- V. Sila: Obešenjakova Tončka. Letnik 24, št. 158.
- V. Sila: Tilda v škripcih. Letnik 24, št. 162.

- V. Sila: Oddih na kmetih. Letnik 24, št. 166.
- V. Sila: Novinarjeva osveta. Letnik 24, št. 179.
- V. Sila: Čaroba. Letnik 24, št. 188.
- Al. Smyrnov: Lovci v tajgi. Letnik 24, št. 76.
- Emile Souvestre: Kmet in odvetnik. Letnik 24, št. 68.
- K. Szaniawski: Živa vez. Letnik 24, št. 192.
- Rina Špan: Zagovarjanje. Letnik 24, št. 130–131.
- Rina Špan: Tebi pa, nikdar pozabljena ... Letnik 24, št. 132.
- M. Tasin: Pričakuj me. Letnik 24, št. 180.
- Teffi: Ura. Letnik 24, št. 18.
- Jean Thomas: Moji zadnji dnevi v Afriki. Letnik 24, št. 60.
- Mark Twain: Radosti velikega kandidata. Letnik 24, št. 1.
- Umetnost in vsakdanji kruh. Letnik 24, št. 28.
- Miguel de Unamune: Od sovraštva do sočutja. Letnik 24, št. 40.
- Binet-Valmer: Ogrlica. Letnik 24, št. 137.
- Lev Vladyka: Partija šaha. Letnik 24, št. 4.
- Peter Volkač: Na pustni večer. Letnik 24, št. 54.
- Peter Volkač: Matiček. Letnik 24, št. 57.
- Peter Volkač: Zadnja pot. Letnik 24, št. 73.
- Ivo Volkmar: Grd pes o damah. Letnik 24, št. 200.
- George von der Vring: Suvenirji (iz ameriškega vojnega ujetništva). Letnik 24, št. 25.
- Ivan Vuk: Prisvojeni travnik (po narodni basni). Letnik 24, št. 21.
- Ivan Vuk: Bilo je to 25. janurja 1831. Letnik 24, št. 48.
- Ivan Vuk: Dan delavske pesmi. Letnik 24, št. 55–56.
- Ivan Vuk: Ob zvokih radia (sličica današnjih časov). Letnik 24, št. 139.
- L. Waldau: Zimski kožuh. Letnik 24, št. 279.
- F. C. Welskopf: Življenska renta ali hudič ne spi. Letnik 24, št. 99–104.
- F. C. Welskopf: Cimbura ali brivčeve sanje (prev. Paul Zorec). Letnik 24, št. 107–110.
- H. P. White: Na povelje. Letnik 24, št. 190.

- Henry Worthingles: Premetena tajnica. Letnik 24, št. 129.
- Ronald Wright: Alibi. Letnik 24, št. 168.
- Sergej Zajackij: Pismo. Letnik 24, št. 298.
- Zanimivo pismo. Letnik 24, št. 129.
- A. Zarin: Dašina zgodba. Letnik 24, št. 206–207.
- S. Zetterstrom: Lift. Letnik 24, št. 21.
- A. Zorič: Prekajeni ščurki. Letnik 24, št. 198.
- Mihail Zoščenko: Peč. Letnik 24, št. 6.
- Mihail Zoščenko: Katorga. Letnik 24, št. 15.
- Mihail Zoščenko: Čevlji. Letnik 24, št. 31.
- Mihail Zoščenko: Neverni Tomaž. Letnik 24, št. 62.
- Mihail Zoščenko: Moč govorništva. Letnik 24, št. 171.
- Lojze Zupanc: Policaj. Letnik 24, št. 21.
- Fr. Ž.: Segedinski golaž. Letnik 24, št. 118.
- Marijana Željeznova-Kokalj: Stroj. Letnik 24, št. 239–242.
- Marijana Željeznova-Kokalj: Natakár. Letnik 24, št. 242.
- Marijana Željeznova-Kokalj: Gospodinja Meta. Letnik 24, št. 243–245.

5.2 Leto 1932

- Jean Adalbert: Nausikaa. Letnik 25, št. 198.
- Arnošt Adamič: Natan Rosenberg (iz cikla: Kota 428). Letnik 25, št. 1–8.
- Arnošt Adamič: Kota v plamenih (iz cikla: Kota 428). Letnik 25, št. 107–115.
- K. W. Aramis: Dve počitniški sličici. Letnik 25, št. 6.
- K. W. Aramis: Na nevtralnih tleh. Letnik 25, št. 31.
- K. W. Aramis: V zastavljalnici. Letnik 25, št. 54.
- Raul Auernheimer: Alina. Letnik 25, št. 275–276.
- Raul Auernheimer: Žena v transu. Letnik 25, št. 278.
- Arkadij Averčenko: Moj striček. Letnik 25, št. 24.
- Arkadij Averčenko: Stružnica. Letnik 25, št. 283.

- Henry Barbusse: Obsodba. Letnik 25, št. 97.
- Herbert Becker: Morala. Letnik 25, št. 246–247.
- Beer: Zima. Letnik 25, št. 19.
- Mihael Borisov: Vohunstvo v Evropi. Letnik 25, št. 258.
- Bracika (iz zbirke Red mora biti). Letnik 25, št. 255–256.
- Mirko Brodnik: Berač. Letnik 25, št. 174.
- Mirko Brodnik: Mala smrt. Letnik 25, št. 178.
- Mirko Brodnik: Otrok. Letnik 25, št. 180.
- Mirko Brodnik: Saj bo še solnce sijalo ... Letnik 25, št. 190.
- K. R. G. Brown: Mož, ki je sedem ur čakal svojo ženo. Letnik 25, št. 281.
- Ivan Cankar: O človeku, ki je izgubil prepričanje. Letnik 25, št. 115–116.
- Cene: O veliki noči se je Tone poboljšal. Letnik 25, št. 26.
- Pam Cervieres: Špekulacija. Letnik 25, št. 251.
- Rupert Croft-Cook: Ladja na obzorju. Letnik 25, št. 247.
- Čudovite prigode iz vsega sveta (življenje je bolj fantastično nego roman!). Letnik 25, št. 17.
- Tone Čufar: Cesta. Letnik 25, št. 14.
- Tone Čufar: Srečanje v revirju. Letnik 25, št. 29–30.
- Tone Čufar: Skica o gospodu. Letnik 25, št. 95.
- Tone Čufar: Darovana mladost. Letnik 25, št. 97.
- N. D.: Milijonarjeva odloka. Letnik 25, št. 1–3.
- A. Daudet: Kobilice. Letnik 25, št. 250.
- Dobrotnik proti svoji volji. Letnik 25, št. 35.
- Andre Doderet: Strta mladost. Letnik 25, št. 244.
- Diplomacija (japonska pravljica). Letnik 25, št. 25.
- V. M. Doroševič: Prvi Bogdihanov izprehod (kitajska pravljica). Letnik 25, št. 122.
- V. M. Doroševič: Kako je Hasan izgubil hlače. Letnik 25, št. 130.
- V. M. Doroševič: Niso prave pete ... (iz knjige Vostočnyje skazki) (iz rus. prevedel B. Ziherl). Letnik 25, št. 150–151.
- H. Erneman: Vlomitec! Letnik 25, št. 140.
- M. F.: Vrtnice. Letnik 25, št. 14.

- Henry Falk: Tombola. Letnik 25, št. 42.
- Stevan Galogaža: Takrat (prevedel Mile Klopčič). Letnik 25, št. 120.
- Paul Gerhard: Ameriška kupčija. Letnik 25, št. 36.
- Pavel Ginisty: Priča. Letnik 25, št. 262.
- Michael Gold: Prizori iz newyorškega East Sida (odlomki iz knjige Židje brez denarja). Letnik 25, št. 280.
- Groteska. Letnik 25, št. 65.
- Maksim Gorki: Patrulja (prevedel Ivan Vuk). Letnik 25, št. 289–290.
- Jaroslav Hašek: Zaročka v naši družini (iz dnevnika pridnega dečka). Letnik 25, št. 9.
- Jaroslav Hašek: Srečanje z avtorjem mojega nekrologa. Letnik 25, št. 23.
- Jaroslav Hašek: Finančna kriza. Letnik 25, št. 23.
- Jaroslav Hašek: Švejk pred vojno. Letnik 25, št. 38.
- Jaroslav Hašek: Himna potrpežljivosti. Letnik 25, št. 44.
- Jaroslav Hašek: Zagonetni nestanek preroka Elije. Letnik 25, št. 145.
- Jaroslav Hašek: Zgodba o sposobnem možu. Letnik 25, št. 175.
- Jaroslav Hašek: Gospod Florentin contra Hoholka. Letnik 25, št. 190.
- Jaroslav Hašek: Zaročka moje sestre. Letnik 25, št. 218.
- Iz opere Hlapec Jernej (Cankarjev original priredil Mile Klopčič). Letnik 25, št. 199.
- I. Horvathova: Dovolite, da vam predstavim svojo mater. Letnik 25, št. 169.
- Vera Inber: Novinarji. Letnik 25, št. 15.
- Anton Ingolič: Berač Boštjan. Letnik 25, št. 142.
- Vilko Ivanuša: Izhod. Letnik 25, št. 232–233.
- Vilko Ivanuša: Vzrok neznan. Letnik 25, št. 59.
- Vilko Ivanuša: Majski spomini. Letnik 25, št. 103.
- Vilko Ivanuša: Sužnji noči. Letnik 25, št. 60.
- Vilko Ivanuša: Navadni ljudje. Letnik 25, št. 60.
- Vilko Ivanuša: Krog. Letnik 25, št. 233.
- Vilko Ivanuša: Vrnitev. Letnik 25, št. 236–237.
- Izpit (resnična zgodba iz povojnih časov). Letnik 25, št. 91–92.
- I. J.: Beležnica pripoveduje. Letnik 25, št. 139.

- I. J.: Zgodba o slavnem možu. Letnik 25, št. 148.
- Jean Peter Jacobsen: Adam in Eva (iz zapuščine). Letnik 25, št. 298.
- Stanko Janež: Pomlad v pristanu. Letnik 25, št. 47–48.
- Stanko Janež: Srečka. Letnik 25, št. 142.
- Ivan Jontez: Kajžarski hčeri v spomin (umrli prijateljici Mary Trebec). Letnik 25, št. 13.
- Ivan Jontez: Njena pravica. Letnik 25, št. 31–47.
- Ivan Jontez: V dolini izgubljenec. Letnik 25, št. 62–81.
- Ivan Jontez: Gosposka Fifi in Fido iz aleje. Letnik 25, št. 89–90.
- Ivan Jontez: Potres (iz kronike velike krize). Letnik 25, št. 116–136.
- Ivan Jontez: Imigrant Janez Mihevc. Letnik 25, št. 215–270.
- Ivan Jontez: Amerika na smetiščih. Letnik 25, št. 179.
- St. Junosca-Szaniawski: Telefonski pogovor. Letnik 25, št. 45.
- St. Junosca-Szaniawski: Igralski talent. Letnik 25, št. 201.
- St. Junosca-Szaniawski: Po prvem. Letnik 25, št. 201.
- M. K.: Zgodba o vodnjaku (pravljica od vsepovsod). Letnik 25, št. 245.
- Janko Kač: P. P. (zgodba, ki se je vršila šele pred tednom). Letnik 25, št. 66.
- Janko Kač: Nočni obisk (dogodek med dvema prijateljema). Letnik 25, št. 128.
- Janko Kač: Vsi so dobili (kvartopirska zgodba). Letnik 25, št. 195.
- Janko Kač: Slivovka (Gornjesavinjska zgodba). Letnik 25, št. 293.
- Kače ga žive (napet dvoboj med ježem in kačo). Letnik 25, št. 298.
- Valentin Katajev: Cedrine iglice. Letnik 25, št. 6.
- Valentin Katajev: Starec Sabakin. Letnik 25, št. 21.
- Valentin Katajev: Izpodletelo mu je. Letnik 25, št. 29.
- Valentin Katajev: Moj prijatelj Niagarov. Letnik 25, št. 117.
- Valentin Katajev: Mož s culo. Letnik 25, št. 133.
- Janko Kersnik: Kmetska smrt. Letnik 25, št. 192.
- Mile Klopčič: Iz lirike črncev. Letnik 25, št. 269.
- A. Kopinšek: Skupno ležišče. Letnik 25, št. 146.
- Zvonimir Kosem: Zlatozorje. Letnik 25, št. 184.

- Zvonimir Kosem: Mladost. Letnik 25, št. 189.
- Zvonimir Kosem: Ob košnji. Letnik 25, št. 196.
- Zvonimir Kosem: Igra na morju. Letnik 25, št. 183.
- Zvonimir Kosem: Vihar. Letnik 25, št. 183.
- Zvonimir Kosem: Biser. Letnik 25, št. 187.
- M. Kr.: Nacionalni park (utopična zgodba iz kateregakoli poznejšega stoletja). Letnik 25, št. 185.
- J. Krajnc: Sreča v temni ulici. Letnik 25, št. 1.
- J. Krajnc: Prvi upor. Letnik 25, št. 61–62.
- J. Krajnc: Modrijan v celici. Letnik 25, št. 72–73.
- Bratko Kreft: Carmen. Letnik 25, št. 11–12.
- R. Kresal: Glad. Letnik 25, št. 272–279.
- Tom Kroman: Boben v zmajski zemlji. Letnik 25, št. 8–28.
- S. Lant: Tisočak. Letnik 25, št. 296.
- V. Lebedev-Kumač: Vsakemu svoje (iz moskovskega življenja). Letnik 25, št. 242.
- Leonid Leonov: Temna voda. Letnik 25, št. 80–81.
- Heinz Liepmann: Parada. Letnik 25, št. 14.
- K. Lindeman: Gentleman. Letnik 25, št. 248.
- Matija Lipužič: Pomota. Letnik 25, št. 33.
- Liza H. Loewe: Vse ob svojem času. Letnik 25, št. 85.
- Jack London: Cigan. Letnik 25, št. 98.
- Jack London: Železna peta (socijalni roman) (prevedel Ivan Vuk). Letnik 25, št. 280–48 (letn. 26).
- J. H. Magog: Dvoboj. Letnik 25, št. 160.
- Claude Marsey: Dobljena stava. Letnik 25, št. 75.
- Guy de Maupassant: Sodček. Letnik 25, št. 132.
- Guy de Maupassant: Prosta. Letnik 25, št. 152.
- Guy de Maupassant: Morilčeva sreča. Letnik 25, št. 205.
- Claude McKay: Vojakov povratek. Letnik 25, št. 292.
- Medaljon (novela). Letnik 25, št. 285.

- Medved. Letnik 25, št. 20.
- Nace Mihevc: Rešitelj. Letnik 25, št. 145.
- Nace Mihevc: Jože in Rafka. Letnik 25, št. 257–262.
- Grichton Miln: Ukročeni Jean. Letnik 25, št. 156.
- Miza. Letnik 25, št. 50.
- Janko Mlekuš: Srečanje s Francko. Letnik 25, št. 238–240.
- U. K. Mobius: Nezvestoba gospoda. Letnik 25, št. 92.
- F. Molnar: Umetnik življenja. Letnik 25, št. 32.
- H. V. Morton: Svatba. Letnik 25, št. 43.
- H. Mostar: Pomagal je graditi. Letnik 25, št. 79.
- Ludvik Mrzel-Frigid: Poslednji optimist. Letnik 25, št. 31.
- Aleksander Nevjerov: Živeti nočem. Letnik 25, št. 144.
- I. Nikulin: Telečje stegno. Letnik 25, št. 132.
- Noč je. Letnik 25, št. 291.
- A. Nold: Detektiv. Letnik 25, št. 5.
- Liam O'Flaherty: Lepota. Letnik 25, št. 137.
- Oda Olberg: Pohod na Rim. Letnik 25, št. 270.
- O goslaču in belem metuljčku s črnimi progami (pravlica za odrasle). Letnik 25, št. 286.
- Giovanni Papini: Pripovedovanje o otoku. Letnik 25, št. 202.
- Elia Parker Butler: Morilec Rufa Pavertyja. Letnik 25, št. 204.
- Radivoj Peterlin-Petruška: Zlato zobovje. Letnik 25, št. 18.
- Radivoj Peterlin-Petruška: Tat iz usahljenja. Letnik 25, št. 102.
- Radivoj Peterlin-Petruška: Kirurg. Letnik 25, št. 237.
- Radivoj Peterlin-Petruška: Prežganka. Letnik 25, št. 193.
- W. Poplawski: Ptici selivki. Letnik 25, št. 244.
- Pravljica o muhi. Letnik 25, št. 125.
- B. R.: Marina sreča (zgodba iz življenja). Letnik 25, št. 189.
- B. R.: Loterijska srečka (povest s kmetov). Letnik 25, št. 191.
- Elijan Rajmund: Plin v Zapadni Evropi (prikaz iz bodočnosti evropskega velemera). Letnik 25, št. 48–61.

- Jean Rameau: Slava. Letnik 25, št. 17.
- A. Remnikov: Poškodovanec. Letnik 25, št. 201.
- I. Ribičič: Marela (domača naloga). Letnik 25, št. 177.
- I. Ribičič: V vlaku. Letnik 25, št. 179.
- Ribniške (prosto po Štemburju). Letnik 25, št. 50.
- L. Ring: Tajnica (novela). Letnik 25, št. 296.
- Ivan Rob: Netopir. Letnik 25, št. 26.
- Louis Robert: Poletni večer. Letnik 25, št. 7.
- Pantelejmon Romanov: Strah. Letnik 25, št. 234.
- Pantelejmon Romanov: Ljubezen. Letnik 25, št. 250.
- H. Rumpel: Brez voznega listka. Letnik 25, št. 155.
- Lidiya Sejfulina: Ruski otroci. Letnik 25, št. 251.
- Sergjej Semjonov: Rojstvo človeka. Letnik 25, št. 109.
- Senzacija (po resničnem dogodku). Letnik 25, št. 263.
- Upton Sinclair: Sto procentov. Letnik 25, št. 137–215.
- Smehljaj. Letnik 25, št. 30.
- J. Johnaton Smith: Diamanti. Letnik, 25 št. 24.
- Branko Sodnik: Ne, ne, mačehe ... Letnik 25, št. 126.
- Branko Sodnik: S teboj pojdem. Letnik 25, št. 143.
- Branko Sodnik: Mare. Letnik 25, št. 143.
- Branko Sodnik: Na ulici. Letnik 25, št. 155.
- Branko Sodnik: Otrok. Letnik 25, št. 180.
- Branko Sodnik: Manica čaka ... Letnik 25, št. 205.
- Branko Sodnik: Vrabec. Letnik 25, št. 261.
- H. T. Steenstrup: Kašmirski šal (novela). Letnik 25, št. 297.
- Alessandro di Stefani: Dva starčka. Letnik 25, št. 25.
- Edo Stillebauer: Dvojičnik. Letnik 25, št. 123.
- Stvarna ljubezen. Letnik 25, št. 42.
- W. Junosza-Szaniawski: Telefonski pogovor. Letnik 25, št. 45.

- W. Junosza-Szaniawski: Brat bratu. Letnik 25, št. 203.
- Igor Ščep: Rdeče noči. Letnik 25, št. 83–102.
- Venčeslav Šiškov: Varčnost. Letnik 25, št. 268.
- Rina Špan: Štednja. Letnik 25, št. 136.
- Ernst Toller: Ford (iz nem. prevedel M. Klopčič.). Letnik 25, št. 231.
- A. P. Terhunc: Trije, ki so hoteli umreti (prevel France Magajna). Letnik 25, št. 55.
- Max Troll: Gospod ribič me je obiskal. Letnik 25, št. 29.
- Kurt Tucholsky: Iz "Žarometer skozi noč" (prevedel Mile Klopčič). Letnik 25, št. 231.
- Clement Vautel: Brata. Letnik 25, št. 202.
- A. Vasin: Razbita skleda. Letnik 25, št. 69.
- V. Versajev: Naključje. Letnik 25, št. 177.
- Carlos Elias de Villanueva: Neznanec. Letnik 25, št. 20.
- Ivan Vuk: Lapsus. Letnik 25, št. 99–101.
- Ivan Vuk: Zlatka. Letnik 25, št. 103–105.
- Ivan Vuk: Zasejani (zgodba iz minulih dni). Letnik 25, št. 110–113.
- Ivan Vuk: Poročilo o ustanovitvi društva ptic (stara basen). Letnik 25, št. 121–122.
- Ivan Vuk: Po valovih Donave široke ... (beležke iz popotnega dnevnika). Letnik 25, št. 299–št. 5 (letn. 26).
- H. Wagner: Srčna bolezen (novela). Letnik 25, št. 56.
- Jiri Wolker: Brezbarvni človek (odlomek romana Polarna svetloba). Letnik 25, št. 48–49.
- Zadnji. Letnik 25, št. 51.
- Miguel Zamaicos: Zlata ribica. Letnik 25, št. 36.
- Zgodba o vodnjaku (pravljica od vsepovsod). Letnik 25, št. 245.
- M. Zoldi: Dva v zaporu. Letnik 25, št. 84.
- Mihail Zoščenko: Zgodba o gnilih zobeh. Letnik 25, št. 19.
- Mihail Zoščenko: Uradna oseba. Letnik 25, št. 41.
- Mihail Zoščenko: Kljukica (sličica iz sovjetske Rusije). Letnik 25, št. 51.
- Mihail Zoščenko: Pelageja. Letnik 25, št. 128.
- Mihail Zoščenko: Svatba. Letnik 25, št. 136.
- Mihail Zoščenko: Humoristično-satirične zgodbe. Letnik 25, št. 161–174.

- Mihail Zoščenko: Ladja. Letnik 25, št. 176.
- Mihail Zoščenko: Štiri dni. Letnik 25, št. 198.
- Mihail Zoščenko: Dogodek. Letnik 25, št. 67.
- Mihail Zoščenko: Neznani prijatelj. Letnik 25, št. 291.
- Jelim Zozulja: Pisatelj in njegov roman. Letnik 25, št. 44.
- Fr. Ž: Fosfor. Letnik 25, št. 266.
- Živi mrtvec. Letnik 25, št. 171.

5.3 Leto 1933

- Louis Adamič: Wedding in Carniola. Letnik 26, št. 2.
- Louis Adamič: Ljubezen v Ameriki (prevedla Olga Grahorjeva). Letnik 26, št. 43–45.
- Louis Adamič: Business. Letnik 26, št. 133.
- Louis Adamič: Pogovor. Letnik 26, št. 135–137.
- Louis Adamič: Voblji (odlomek iz zgodovine ameriškega delavskega gibanja) (iz knjige Dinamit). Letnik 26, št. 182–185.
- Louis Adamič: Smeh v džungli (poslovenil Stanko Leben). Letnik 26, št. 191–46 (letn. 27).
- Louis Adamič: Mesto v zraku (poslovenil S. Leben). Letnik 26, št. 225–228.
- Ivan Albreht: Konec. Letnik 26, št. 66–68.
- Martin Andersen Nexö: Idijot (prevedel Mile Klopčič). Letnik 26, št. 210.
- K. W. Aramis: Pri Novobogatinovih. Letnik 26, št. 18.
- K. W. Aramis: Znižana najemnina. Letnik 26, št. 154.
- K. W. Aramis: Oživljanje. Letnik 26, št. 83.
- Arkadij Averčenko: Iznajdljivost na odru. Letnik 26, št. 130.
- I. B.: Umor. Letnik 26, št. 205.
- Adalbert Baeso: Veronauk (iz esperanščine prevedel J. D.). Letnik 26, št. 156.
- Alex Berry: Izvrstna kuharica. Letnik 26, št. 13.
- W. Bruckner: Pravljica iz Benetk (sličica). Letnik 26, št. 183.
- Antoine de Courson: Šofer. Letnik 26, št. 162.
- Francis Marion Crawford: Mrtvaška glava (skrivnosten dogodek). Letnik 26, št. 40.

- A. P. Čehov: Klicaj. Letnik 26, št. 245.
- M. D.: Smreka. Letnik 26, št. 56.
- Osip Dimov: Punt (iz rus. prevedel Ivan Vuk). Letnik 26, št. 14.
- M. Djurić-Topalovičeva: Karl Marx o ženi. Letnik 26, št. 119.
- Dopisnica (novela). Letnik 26, št. 78.
- Dve materi (resnična vojna zgodba). Letnik 26, št. 118.
- S. Falkenau: Plavi las. Letnik 26, št. 81.
- Fatmino pismo (orijentalna novela). Letnik 26, št. 41.
- Leonhard Frank: Dve materi (prevedel Mile Klopčič). Letnik 26, št. 71–72.
- Zgodba današnjih dni ... Letnik 26, št. 128.
- Ivan Fürst: Hlapec. Letnik 26, št. 175.
- M. G.: Zvesta gospa. Letnik 26, št. 138.
- Maksim Gorki: Rojstvo človeka (iz spominov bosjaka) (prevedel Ivan Vuk). Letnik 26, št. 126–127.
- A. Grefe: Sedem mačic. Letnik 26, št. 8.
- Myriam Harry: Križane. Letnik 26, št. 19.
- Jaroslav Hašek: O. kr. policijski inspektor Wagner. Letnik 26, št. 10.
- O. Henry: Zelena vrata (novela). Letnik 26, št. 48.
- Fr. Herczeg: Politika (humoreska) (iz madž. prevedel Dr. M. Robič). Letnik 26, št. 74.
- Izpolnitev (življenska povest malega uradnika). Letnik 26, št. 59.
- Ivan Jontez: Kriza človeškega duha. Letnik 26, št. 198.
- W. Junosza-Szaniawski: Ostanki na deleže. Letnik 26, št. 15.
- W. Junosza-Szaniawski: Dobra kupčija. Letnik 26, št. 56.
- W. Junosza-Szaniawski: Za službico. Letnik 26, št. 153.
- W. Junosza-Szaniawski: Filmska zvezda. Letnik 26, št. 154.
- A. P. K.: Kotliček. Letnik 26, št. 39.
- K 50-letnici smrti Karla Marxa (životopis znanstvenika-utemeljitelja socializma). Letnik 26, št. 63–64.
- Valentin Katajev: Eksemplar. Letnik 26, št. 49.
- Egon Ervin Kisch: Moj poslednji dan v Nemčiji (prevedel Ivan Vuk). Letnik 26, št. 118.

- Mile Klopčič: Materino pismo (iz leta 1931). Letnik 26, št. 69.
- Zvonimir Kosem: Zgodba idealista Marka. Letnik 26, št. 50–58.
- Zvonimir Kosem: Drama na morju. Letnik 26, št. 187.
- Zvonimir Kosem: Pot v smrt. Letnik 26, št. 188.
- Zvonimir Kosem: Mavrica. Letnik 26, št. 190.
- Zvonimir Kosem: Deček s cunjami. Letnik 26, št. 193.
- Rudolf Kresal: Večna pesem. Letnik 26, št. 11.
- Rudolf Kresal: Požar. Letnik 26, št. 195.
- Rudolf Kresal: Pilot. Letnik 26, št. 207.
- Cvetko Kristan: Solidarnost delavstva. Letnik 26, št. 132.
- Kornel Makuszyński: Nočno srečanje. Letnik 26, št. 89–90.
- Mala ženitna posredovalka (novela iz otroškega življenja). Letnik 26, št. 46.
- A. Mazovskij: Krsta. Letnik 26, št. 36.
- Mario išče ženo (novela). Letnik 26, št. 121.
- Niels Meyn: Reklamna nevesta (Ameriška novela). Letnik 26, št. 59.
- Nace Mihevc: Zlet v pekel. Letnik 26, št. 149.
- Nace Mihevc: Vremenska kovačnica. Letnik 26, št. 196.
- Pierre Mille: Pokora (novela). Letnik 26, št. 6.
- Pierre Mille: Lokomotiva. Letnik 26, št. 15.
- Miru potrebuje (moderna sličica). Letnik 26, št. 173.
- Dino Montamara: Podzemna Italija (prevedel Mile Klopčič). Letnik 26, št. 100–107.
- Najlepše je na zemlji (iz dnevnika vseмирskega letalca. Letnik 26, št. 151.
- K. R. Neubert: Nicolov slučaj (prevedel Ivan Vuk). Letnik 26, št. 93–94.
- K. R. Neubert: Spominek. Letnik 26, št. 236.
- Benjamin Normali: Zastonj. Letnik 26, št. 58.
- Liam O'Flaherty: Borba. Letnik 26, št. 18.
- Liam O'Flaherty: Plen. Letnik 26, št. 90.
- O, ta blažena nevednost ... Letnik 26, št. 245.
- Otroci – junaki (tri zgodbe iz življenja). Letnik 26, št. 61.

- Peen: Smrt za komplikacijami. Letnik 26, št. 164.
- Peen: Šiba. Letnik 26, št. 215.
- Alfonz Petzold: Cvetje. Letnik 26, št. 171.
- Plačilni (velemestna novela). Letnik 26, št. 138.
- Po vtisih Emmy Freundlichove: Slike iz velikega ženskega parlamenta. Letnik 26, št. 241.
- Pol konjske plahte (stara francoska povest). Letnik 26, št. 51.
- V. Poplawski: Obsojenec. Letnik 26, št. 157.
- Prebrisani notar (sodobna zgodba). Letnik 26, št. 46.
- O. Reinicke: Njena žrtev. Letnik 26, št. 201.
- O. Reinicke: Izkušnja. Letnik 26, št. 80.
- H. Riebau: Srečen zakon (zgodba, kakršno dožive le v Ameriki). Letnik 26, št. 41.
- Pantelejmon Romanov: Tajnost. Letnik 26, št. 54–55.
- Janez Rožencvet: Živa voda (iz cikla Pravljice za lahkomišelnice ljudi). Letnik 26, št. 38.
- Isabelle Sandy: Mrzli val. Letnik 26, št. 16.
- Tone Seliškar: Nasedli brod (roman v treh delih). Letnik 26, št. 59–190.
- P. A. Sergienko: Marina. Letnik 26, št. 221.
- Skrivnostni šahist (novela groze). Letnik 26, št. 50.
- Branko Sodnik: Planika. Letnik 26, št. 9.
- Arthur Somerset: Neznanelec (zgodovinska slička). Letnik 26, št. 192.
- Sreča (resnična pravljica). Letnik 26, št. 25.
- Srečanje. Letnik 26, št. 159.
- Janko J. Srimšek: Minka. Letnik 26, št. 60.
- Janko J. Srimšek: Konjarji. Letnik 26, št. 98–99.
- L. Strahvič: Poslednji konj. Letnik 26, št. 9.
- Gustav Strniša: Tat. Letnik 26, št. 122.
- Josip Suchy: Nahod. Letnik 26, št. 128.
- Takšna sreča! (novela). Letnik 26, št. 140.
- Mark Twain: Intervju. Letnik 26, št. 25.
- V dolini smrti. Letnik 26, št. 173.

- Clement Vautel: Vek ostudnosti. Letnik 26, št. 61.
- Ladislav Veltrusky: Nezvestoba gospoda Berke. Letnik 26, št. 142.
- P. Volženin: Zadel je ... Letnik 26, št. 21.
- F. Walter: Dama v črnem. Letnik 26, št. 65.
- Mihail Zoščenko: Junak. Letnik 26, št. 26.
- Mihail Zoščenko: Očka. Letnik 26, št. 36.
- Mihail Zoščenko: Štiri dni. Letnik 26, št. 56.
- Mihail Zoščenko: Tat. Letnik 26, št. 131.
- Mihail Zoščenko: V kinu. Letnik 26, št. 153.
- Mihail Zoščenko: Drobtine. Letnik 26, št. 158.
- Lojze Zupanc: V tovarni. Letnik 26, št. 20.

5.4 Leto 1934

- Martin Andersen-Nexö: Ženski upor. Letnik 27, št. 104.
- Raul Auerheimer: Maneta in Naneta. Letnik 27, št. 130–132.
- Raul Auerheimer: Marijazellski čudež. Letnik 27, št. 132–135.
- Raul Auerheimer: Ženitovanjska posredovalka. Letnik 27, št. 148–150.
- Raul Auerheimer: Odpravnina. Letnik 27, št. 151–152.
- Raul Auerheimer: Pesnik. Letnik 27, št. 153–155.
- Raul Auerheimer: Prosto popoldne gospoda Duxa. Letnik 27, št. 156–157.
- Raul Auerheimer: Amerikanka. Letnik 27, št. 160–162.
- Arkadij Averčenko: Nikoli več vojne! Letnik 27, št. 100.
- Jan Bankart: Strah. Letnik 27, št. 222.
- Betty (velemestna novela). Letnik 27, št. 127.
- Andre Birabeau: Če se ta veriga pretrga ... Letnik 27, št. 138.
- Andre Birabeau: Dota. Letnik 27, št. 166.
- Andre Birabeau: Njeno maščevanje. Letnik 27, št. 190.
- Andre Birabeau: Ženska osveta. Letnik 27, št. 197.
- Frederic Boutet: Zdravnikov račun. Letnik 27, št. 163.

- Cami: Morska kača. Letnik 27, št. 18.
- Ivan Cankar: Predmestje. Letnik 27, št. 50.
- F. B. Celine: Črnc pri belem trgovcu. Letnik 27, št. 179.
- Angelo Cerkvenc: Povest o brezposelnem konju. Letnik 27, št. 16.
- Karel Chalupa: Profesor Horki je imel prav. Letnik 27, št. 206.
- Georges Courteline: Poplačana poštenost. Letnik 27, št. 211.
- Karel Čapek: Očeta. Letnik 27, št. 111.
- Anton Čehov: Ženska-uganka. Letnik 27, št. 196.
- Tone Čufar: Markova vožnja. Letnik 27, št. 28.
- Maurice Dekobra: 24 ur njen mož. Letnik 27, št. 219.
- Franz Dietrich: Električni zvonci. Letnik 27, št. 20.
- Maurice Duplaix: Lepa Lola. Letnik 27, št. 226.
- Ilya Ehrenburg: Preobrazba Pierra Chardaina. Letnik 27, št. 230.
- Mihael Erdödy: Samomorilec Kovacs. Letnik 27, št. 170.
- Mihael Erdödy: Blankina poroka (novela). Letnik 27, št. 234.
- E. Feber: Bogati Američan. Letnik 27, št. 165.
- Leonhard Frank: Karl in Ana (prevedel Mile Klopčič). Letnik 27, št. 49–68.
- Glavni dobitek (sličica). Letnik 27, št. 15.
- Maskim Gorki: Šest in dvajset in ena. Letnik 27, št. 68–69.
- Gospod, ki ni povedal svojega imena (novela). Letnik 27, št. 49.
- I. Grahor: S cigani. Letnik 27, št. 124–126.
- Myra Gruhenbergova: Pozdrav od g. Jourdaina. Letnik 27, št. 207.
- Laszlo Gömöri: Odtiski prstov. Letnik 27, št. 112.
- Albert Haig: Dvojnik. Letnik 27, št. 128.
- Frank Highman: Prerijsko sodišče. Letnik 27, št. 140–141.
- Henry Holt: Nočni obisk. Letnik 27, št. 167.
- Fred Holler: Srečanje s starim pisateljem. Letnik 27, št. 14.
- S. Holotov: Nadja. Letnik 27, št. 109.
- Vilko Ivanuša: Enostavna povest. Letnik 27, št. 171.

- Stanko Janež: Pot v prostost. Letnik 27, št. 145.
- Albert Jean: Spodobna ženska. Letnik 27, št. 137.
- Albert Jean: Okrutna igra. Letnik 27, št. 225.
- Jegor Jegorov: Pokora (prev. B. R.). Letnik 27, št. 146.
- A. P. K.: Svetinja. Letnik 27, št. 11.
- I. K.: Kako sva postala s Kolomanom Wallschem prijatelja (izvirno iz starega kraja). Letnik 27, št. 66.
- Marko Komar: Kupec. Letnik 27, št. 142–143.
- Carlos el Majo: Naš Lampo. Letnik 27, št. 240.
- Miško Kranjec: Usoda Tinča Raščana. Letnik 27, št. 69–76.
- Miško Kranjec: Šaljivec. Letnik 27, št. 78–81.
- A. P. Krasna: Moderna žena. Letnik 27, št. 23–24.
- Ivan Kreft: Slovenec v krempljih hitlerjevskih teroristov (pismo). Letnik 27, št. 85–89.
- Kreolka (novela). Letnik 27, št. 102.
- Rudolf Kresal: Pohajkovalec. Letnik 27, št. 92.
- Aladar Laszlo: Cenejše stanovanje. Letnik 27, št. 235.
- Viljem Lichtenberg: Najlepše ljubezensko pismo (prevedel Ivan Vuk). Letnik 27, št. 175.
- Marga in Tomo (roman v 6 pismih). Letnik 27, št. 9.
- Andre Maurois: Pisma. Letnik 27, št. 15.
- Giacomo Meyerbeer, 1860: L'Africana (opera v petih dejanjih). Letnik 27, št. 6.
- Janez Milčinski: Azil. Letnik 27, št. 201.
- Evgen Molnar: Razbita vaza. Letnik 27, št. 197.
- James Moore: Peter je bolan. Letnik 27, št. 108.
- Mož beseda. Letnik 27, št. 93.
- M. Mrzel: Človek z ulice. Letnik 27, št. 55.
- Peen: V parku. Letnik 27, št. 147.
- E. A. Poe: Sistem doktorja Katrana in profesorja Peresa. Letnik 27, št. 119–123.
- R. Poters: Sherlock Holmes se je blamiral. Letnik 27, št. 136.
- Preizkušnja ljubezni (novela). Letnik 27, št. 97.
- Dr. Avg. Reisman: Sodnik. Letnik 27, št. 207.

- T. Riegler: Roka. Letnik 27, št. 25.
- Marko Rogač: Sanje gospoda Čmrlja. Letnik 27, št. 94–95.
- Roda Roda: Ona druga. Letnik 27, št. 118.
- Roda Roda: Navaden kmetski hlapec. Letnik 27, št. 64.
- Pantelejmon Romanov: Štetje otrok. Letnik 27, št. 217.
- Jo Hanns Röster: Generalni ravnatelj sanja ... Letnik 27, št. 4.
- Jo Hanns Röster: Vozni listek. Letnik 27, št. 65.
- Federico Scherri: Doza za puder. Letnik 27, št. 239.
- Jack Skrbec: Sanje. Letnik 27, št. 71–73.
- Slava je čudna reč. Letnik 27, št. 81.
- R. T. Steantrop: Samo ena kaplja krvi. Letnik 27, št. 252.
- Gustav Strniša: Morilci. Letnik 27, št. 64.
- Frank S. Tauchar: Nekaj za salunske odre. Letnik 27, št. 26.
- Marjan Telatko: Poročilo o družini Franca Možine (kratka zgodba iz današnjih dni). Letnik 27, št. 177.
- Marjan Telatko: Dobri ljudje. Letnik 27, št. 254.
- Ludwig Tureck: Življenje in smrt mojega brata Rudolfa (poslovenil Mile Klopčič). Letnik 27, št. 83–84.
- Ugrabljeni otrok (ameriška novela). Letnik 27, št. 102.
- Franjo Veselko: Martinov sod. Letnik 27, št. 231.
- Viator: Starček iz Kranja. Letnik 27, št. 199.
- Milan Vrtačnik: V Rutarskih Ravnah. Letnik 27, št. 13.
- Milan Vrtačnik: Sedmi otrok. Letnik 27, št. 70.
- Milan Vrtačnik: Brez službe. Letnik 27, št. 112.
- Milan Vrtačnik: Klančarjeva rodbina. Letnik 27, št. 138.
- Ivan Vuk: Tipkarica in šef. Letnik 27, št. 8.
- Ivan Vuk: In zgodilo se je ... Letnik 27, št. 107.
- H. G. Wells: Pražnja obleka. Letnik 27, št. 114.
- J. E. Williamson: Moji doživljaji na morskem dnu. Letnik 27, št. 21.
- Emile Zola: Germinal (poslovenil Alfonz Gspan). Letnik 27, št. 83–254.

- Peter Žele: Zapiski političnega kaznjenca v Italiji. Letnik 27, št. 29–53.

5.5 Leto 1935

- Arnošt Adamič: Čez prag. Letnik 28, št. 206–208.
- Adrian: Damijanova ljubezen. Letnik 28, št. 18–20.
- K. Agadova: Rokavica. Letnik 28, št. 10.
- Jean Allbucherie: Klic divjine. Letnik 28, št. 159.
- Amina Andreola: Lepo darilo. Letnik 28, št. 93.
- V. Ardov: Grozen profesor. Letnik 28, št. 242.
- B. H. Armstrong: Stanovska čast (novela). Letnik 28, št. 44.
- Math Bahor: Doživljaji vojaškega prostovoljca. Letnik 28, št. 178–194.
- Wilhelmine Baltinester: Stiskač. Letnik 28, št. 130.
- Georges Barbarin: Deklica se smehlja. Letnik 28, št. 131.
- Frank Barbič: Nikola. Letnik 28, št. 117–118.
- Frank Barbič: Nasprotnik katoličanstva. Letnik 28, št. 126–128.
- Joe Bay: Klovni. Letnik 28, št. 115.
- Ilza Behrendtova: Pravica v Albaniji. Letnik 28, št. 249.
- A. Bierre: Kača. Letnik 28, št. 186.
- Ludwig Biro: Doma. Letnik 28, št. 144.
- Vinko Bitenc: Morski volk. Letnik 28, št. 195.
- Lojze Bizjak: Spomin iz vojne. Letnik 28, št. 14–15.
- G. Bode: Moderna ljubezen. Letnik 28, št. 87.
- Maurice Bordet: Ali me boš pogrešala? Letnik 28, št. 240.
- De Bri: Bratovščina pravičnih. Letnik 28, št. 211–213.
- Paul Burke: Ameriški Cezar. Letnik 28, št. 91.
- Frederic Boutet: Ljubezen in načela. Letnik 28, št. 25.
- Frederic Boutet: Da le njena obvelja. Letnik 28, št. 32.
- Frederic Boutet: Zapuščena. Letnik 28, št. 60.
- Frederic Boutet: Pretveza. Letnik 28, št. 69.

- Frederic Boutet: Svoboda. Letnik 28, št. 94.
- Frederic Boutet: Razočaranje. Letnik 28, št. 130.
- Frederic Boutet: Teta. Letnik 28, št. 67.
- Frederic Boutet: Spomin. Letnik 28, št. 135.
- Frederic Boutet: Neprevidna. Letnik 28, št. 170.
- Frederic Boutet: Anonimno pismo. Letnik 28, št. 171.
- Frederic Boutet: Ugrabitev. Letnik 28, št. 173.
- A. Buhov: Nerešena uganka. Letnik 28, št. 35.
- Ralf Cobino: Junak je bil. Letnik 28, št. 86.
- Frank Česen: Njegov prvi nastop. Letnik 28, št. 220.
- Frank Česen: Iz dnevnika Boštajevega Mihe. Letnik 28, št. 237.
- Tone Čufar (po ljudskem izročilu): Gorjanski diplomat (vesela zgodba iz gorenjske preteklosti). Letnik 28, št. 231–234.
- Radoje Domanović: Premišljevanje navadnega srbskega vola. Letnik 28, št. 96.
- Denis Dunn: Če šteješ koštrune. Letnik 28, št. 205.
- Mihael Erdoedy: Preizkušnja ljubezni. Letnik 28, št. 199.
- Noemi Eskul: Očetovsko srce. Letnik 28, št. 75.
- Einar Ewensen: V levjem žrelu. Letnik 28, št. 161.
- Claude Farrere: Hiša, ki vanjo dežuje. Letnik 28, št. 141.
- Anatole France: Signora Chiara. Letnik 28, št. 33.
- E. G.: Moške kite (zgodovinska novela). Letnik 28, št. 229.
- Valentino Gavi: Na poročnem potovanju. Letnik 28, št. 64.
- Valentino Gavi: Prekinjen pogovor. Letnik 28, št. 132.
- Claude Gevel: Njena iznevera. Letnik 28, št. 218.
- Adriana de Gislimberti: Zakonska zgodba. Letnik 28, št. 235.
- Gorenjka: Lov na medveda. Letnik 28, št. 101.
- Maksim Gorki: Mati (socialen roman). Letnik 28, št. 7–137.
- Maksim Gorki: Junaki dela. Letnik 28, št. 228.
- Ivo Grahor: Solnce. Letnik 28, št. 7.
- Myra Gruhenberg: Nevarna potnika. Letnik 28, št. 253.

- Albert Haig: Usodna malenkost. Letnik 28, št. 251.
- Emmerich Halasz: Presenečenje. Letnik 28, št. 193.
- Jaroslav Hašek: Zakaj se je profesorju Reslerju zmešalo. Letnik 28, št. 221.
- Frank Heller: Sibirski brzovlak (roman). Letnik 28, št. 137–178.
- Evgen Heltai: O, ti bacili! Letnik 28, št. 128.
- Franc Herzceg: Poslednji ples. Letnik 28, št. 82.
- James Hoggan: O polnoči boš umrl ... Letnik 28, št. 188.
- Anton Ingolič: Tunka. Letnik 28, št. 65.
- A. Iscovic: Našel sem strto srce ... Letnik 28, št. 37.
- Iščem služkinjo. Letnik 28, št. 35.
- Janezov Janez: Žrtev sestrške zarote. Letnik 28, št. 183–185.
- Janezov Janez: Urar Janez. Letnik 28, št. 214–215.
- Janezov Janez: Pricvrknjeni Jakec (mimogrede ujeta slička). Letnik 28, št. 216.
- Janezov Janez: Volk v ovčjem kožuhu. Letnik 28, št. 247–248.
- Stanko Janež: Sen kanclista Kvočke. Letnik 28, št. 99.
- E. von Lidth de Jeude: Drugi obraz. Letnik 28, št. 63.
- Ivan Jontez: Pripovedka brez naslova. Letnik 28, št. 2–6.
- Frank Kroll: Izkušnje slovenskega priseljenca. Letnik 28, št. 77–125.
- A. P. K.: Št. 225. Letnik 28, št. 22–23.
- Franc Kac: Črtica iz življenja brezposelnega. Letnik 28, št. 45.
- Frigyes Karinthy: Poligamija. Letnik 28, št. 204.
- Alfred Kern: Kratko poročilo o Ani. Letnik 28, št. 97.
- Ciril Kosmač: Obisk. Letnik 28, št. 12–13.
- Georges Laniot: Svilnata nogavica. Letnik 28, št. 78.
- Jean Laportin: Rada bi še ostala ... Letnik 28, št. 157.
- Claude Laverriere: Roman o ljubezni. Letnik 28, št. 136.
- Henry Lawson: Moj pes. Letnik 28, št. 44.
- Aladar Lazslo: Peter Strumpe si napravil kariero. Letnik 28, št. 3.
- Aladar Lazslo: Pa ne pozabi! Letnik 28, št. 169.

- Aladar Lazslo (sličica): Jesenska zakonska idila. Letnik 28, št. 251.
- Jean de Letraz: Skrivni predalček. Letnik 28, št. 252.
- Mikloš Loerincz: Biserna ovratnica. Letnik 28, št. 253.
- Jack London: Dolina meseca (roman) (poslovenil Vladimir Levstik). Letnik 28, št. 170–97 (letn. 29).
- H. J. Magog: Uradna dolžnost. Letnik 28, št. 98.
- Henry Francis Maltby: Dogodek v restavraciji. Letnik 28, št. 126.
- Pierre Mayeur: "Majestic" se potaplja. Letnik 28, št. 84.
- Andre Maurois: Resnica in resnica je dvoje. Letnik 28, št. 29.
- Milan Medvešek: Avenija Sv. Klare. Letnik 28, št. 136.
- Milan Medvešek: Moja mati (K njeni petinpetdesetletnici). Letnik 28, št. 179–180.
- Milan Medvešek: Trideset mrkih duš in delavka Ana. Letnik 28, št. 239.
- Milan Medvešek: "Resnicoljubni" Leon Ujetnik (satira iz metropole). Letnik 28, št. 252.
- Miheljakov Anže: Črtica iz življenja avtomobilskega delavca. Letnik 28, št. 189–191.
- Nace Mihevc: Zaroka na grobu (povest). Letnik 28, št. 140–169.
- J. Milčinski: Beli oblak. Letnik 28, št. 2.
- Adam Milkovič: Cesta. Letnik 28, št. 160.
- Maxim Mironov: Biserna ogrlica. Letnik 28, št. 156.
- Franc Molnar: Zaklenjeni predal. Letnik 28, št. 164.
- Franc Molnar: Sibila in biser. Letnik 28, št. 181.
- Francois de Montigay: Marija Magdalena. Letnik 28, št. 45.
- W. G. Nouhuys: Aretiran. Letnik 28, št. 166–167.
- Branislav Nušić: Bratranec. Letnik 28, št. 162.
- Ladislav Palasci: Pustolovščina v vlaku. Letnik 28, št. 210.
- Pelina: Potoki dežja. Letnik 28, št. 48.
- Jaka Peteln: Milijonski dobitek. Letnik 28, št. 201.
- Ivan Potrč: Kočarji (odlomek iz daljše povesti). Letnik 28, št. 244–245.
- Prigoda v ekspresu (novela). Letnik 28, št. 195.
- Rezijanec: Fašizem in gospodarstvo. Letnik 28, št. 9.
- Francois de Riva: Dragocen spomin. Letnik 28, št. 29.

- Peter Robinson: Vlak po potrebi. Letnik 28, št. 152.
- E. Roboz: Beli avto. Letnik 28, št. 34.
- Hans Selfert: Telefon je zapel (kriminalna novela). Letnik 28, št. 28.
- Ignazio Silone: Lisjak. Letnik 28, št. 54–58.
- Siromaki brez klobukov (kitajska pripovedka) (iz esperanta prevedel Peter Golobič). Letnik 28, št. 28.
- Smrček (novela). Letnik 28, št. 52.
- Srebrni sled (zgodba s planin). Letnik 28, št. 33.
- Janko J. Srimšek: Izgubljeni kruh. Letnik 28, št. 200.
- Gerta Stojanova: Beg. Letnik 28, št. 116.
- Lilian Stone: Vožnja v noč. Letnik 28, št. 5.
- Gustav Strniša: Stanovanje. Letnik 28, št. 68.
- Gustav Strniša: Bele miške. Letnik 28, št. 89.
- Gustav Strniša: Zadnji jesihar. Letnik 28, št. 120.
- Gustav Strniša: Cirkularka. Letnik 28, št. 224.
- Gustav Strniša: Cigarnica. Letnik 28, št. 225.
- Gustav Strniša: Vreča krompirja. Letnik 28, št. 226.
- Josip Suchy: Gospod Kozamurnik (zgodba o petroleju). Letnik 28, št. 59.
- Jože Šavli: Vesela pot. Letnik 28, št. 50.
- Ivo Šorli: Popravljen suknya (črtica iz krize). Letnik 28, št. 59.
- Rina Špan: Čevlji. Letnik 28, št. 221.
- Charles Tardieu: Dragocena podoba. Letnik 28, št. 17.
- Antonine Couillet-Tessier: Poštno ležeče. Letnik 28, št. 243.
- Toddi: Fonodiktograf. Letnik 28, št. 70.
- B. Traven: Ujeti blisk. Letnik 28, št. 38–40.
- B. Traven: Pasja kupčija. Letnik 28, št. 102–103.
- Mihael Trenk: Ne zamerite – pomota! Letnik 28, št. 223.
- Tri sličice našega časa. Letnik 28, št. 4.
- Mark Twain: Čebela. Letnik 28, št. 172.
- F. Ujhelyi: Havanska cigara. Letnik 28, št. 110.

- E. Valdoine: Brezimno pismo. Letnik 28, št. 108.
- Luce Verlain: Pomladitev. Letnik 28, št. 30.
- V vlaku. Letnik 28, št. 88.
- Vrzel. Letnik 28, št. 203.
- Ivan Vuk: Pol štirih ... Letnik 28, št. 111–113.
- Louis Zajec: Moji doživljaji v svetovni vojni. Letnik 28, št. 60–75.
- Albin Zalaznik: Brihtna županja. Letnik 28, št. 209.
- Mihail Zoščenko: Človeško dostojanstvo. Letnik 28, št. 72.
- Mihail Zoščenko: Ljubezen. Letnik 28, št. 79.
- Mihail Zoščenko: Na nekaj je pozabil. Letnik 28, št. 196.
- A. Zurič: Hipnoza. Letnik 28, št. 165.

6. Zaključek

V diplomskem delu sem izpisala bibliografijo vseh leposlovnih besedil, ki so izšla v *Prosveti* v petih letnikih med 1931 in 1935 in jo kronološko uredila ter celotno bibliografijo postavila na stran Wikivir (<https://sl.wikisource.org/wiki/Prosveta>). Zbrane podatke sem analizirala in primerjala glede na različna razmerja. Analizo vseh razmerij sem ubesedila in jo še dodatno upodobila z grafi in tabelo.

Potrdila se je lastnost Prosvete, da je to protiklerikalni časopis, kar pomeni, da ne zagovarja cerkvenega vodstva javnega življenja. Niti eno objavljeno delo se ne nanaša na versko ali cerkveno tematiko.

Analiza je pokazala, da je število moških, žensk in leposlovnih del skozi leta padalo in se v zadnjem letu 1935 zopet začelo večati. Vmesni padec objavljenega leposlovja je bil zaradi večjega števila objavljenih poljudno-znanstvenih člankov. Drugi razlog je ta, da je več starejših številk časopisa, v naslednjih treh letih pa okoli 50 števil na leto manj. Objava daljših števil brez leposlovja je bila konstantna, okoli 52 števil na leto. Moških avtorjev je predstavljajo kar 74 % vseh objavljenih leposlovnih del, 21 % besedil pa se avtorja ni dalo določiti, saj je šlo za anonimno objavo ali pa za podpis s kraticami.

Največ del, kar 83 %, je izšlo brez nadaljevanj. Izvirnih leposlovnih besedil je bilo v vseh petih letnikih 33 %, prevedenih leposlovnih besedil pa 55 %. Največkrat so bila podnaslovljena le (naj)daljša dela. V tem obdobju je prevladovala oznaka »novela«.

Analiza avtorjev nam kaže, da je uredništvo dalo prednost prevedenim delom kot pa slovenskim, ali pa je bilo tujih pisateljev več kot slovenskih in je število slednjih začelo naraščati v kasnejših letih.

7. Viri in literatura

Viktor Antolin: *Misli in ideje*. Zbirka esejev. Ur. Janez A. Arnež. Ljubljana - Washington: Studia slovenica, 2001.

Janez A. Arnež: *Slovenski tisk v ZDA in Kanadi 1940–1997*. Ljubljana – Washington: Studia Slovenica, 1998.

Jože Bajec: *Slovensko izseljensko časopisje 1891–1945*. Slovenska izseljenska matica. Ljubljana, 1980. 3–35.

[Tone Čufar](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

[Germinal \(roman\)](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

Andreja Božič Horvat: Vloga Ivana Molka v skupnosti ameriških Slovencev v Calumetu. *Razprave in gradivo*, št. 47 (2005). 224–243.

Zdenka Jerman: Spremnna beseda o Jaromilu Hašku (v: Jaromil Hašek: Poveljnik Bugulme). Mladinska knjiga. Ljubljana, 1976. 225–231.

[Ivan Jontez](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

Saša Majdič: Leposlovje v Prosveti od leta 1916 do leta 1920. Filozofska fakulteta. Ljubljana, 2016. Diplomsko delo.

Tadeja Milek: Slovenski izseljenski tisk v ZDA med drugo svetovno vojno. Fakulteta za družbene vede. Ljubljana, 2004. Diplomsko delo.

[Ivan Molek](#). Slovenska biografija. SAZU.

Katarina Oman: Leposlovje v Prosveti (1939–1943). Filozofska fakulteta. Ljubljana, 2015. Diplomsko delo.

Jerneja Petrič: *Naši na tujih tleh*. Antologija književnosti Slovencev v Severni Ameriki. Ljubljana: Cankarjeva založba, Slovenska izseljenska matica, 1982.

Timothy Pogačar: Izseljenski tisk v Ameriki v digitalni dobi: slovensko-ameriški časopis Prosveta. *Slavistična revija*, letnik 65/2017, št. 2. 343–353.

Prosveta. Digitalna knjižnica Slovenije. dlib.si. Na spletu.

[Prosveta](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

[Mihail M. Zoščenko](#). Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Na spletu. Dostop: avgust 2018.

Janja Žitnik Serafin: *Večkulturna Slovenija*. Ljubljana: Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU, 2008.

[Slovenska biografija](#). Na spletu.

Janko Šlebinger: *Slovenski časniki in časopisi (bibliografski pregled 1797–1936)*. Ljubljana, 1937.

8. Kazalo slik

<u>Slika 1: Primer zadnje strani časopisa s humorjem in naročilnico na Prosveto.....</u>	11
<u>Slika 2: Primer prve strani dodatka časopisa v angleškem jeziku, letn. 26, št. 22 (1933).....</u>	12
<u>Slika 3: Primer četrte strani Prosvete, kjer se je nahajalo leposlovje</u>	13

9. Kazalo grafov

<u>Graf 1: Število avtorjev glede na spol.....</u>	14
<u>Graf 2: Število avtorjev glede na njihov izvor za vsak letnik posebej.....</u>	15
<u>Graf 3: Število avtorjev glede na način podpisovanja za vsako leto posebej</u>	18
<u>Graf 4: Naslovi leposlovnih del domačih, tujih in nedoločljivih avtorjev za vsak letnik posebej.....</u>	20
<u>Graf 5: Število ne- in podnaslovljenih del v vseh 5 letih skupaj</u>	21
<u>Graf 6: Pojavljajoče se zvrsti leposlovnih del.....</u>	21
<u>Graf 7: Število del glede na nadaljevanja</u>	24
<u>Graf 8: Razmerje med številom vseh objavljenih števil in števil brez leposlovja za vsako leto posebej.....</u>	25

Priloga 1

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu s strokovnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, september 2018

Ana Plantan

Priloga 2

Izjava kandidata/kandidatke

Spodaj podpisana Ana Plantan izjavljam, da je besedilo diplomskega dela v tiskani in elektronski obliki istovetno, in dovoljujem objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

Datum: 14. 9. 2018

Podpis kandidata/kandidatke: Ana Plantan